

Holtålen
kommune

Årsbudsjett 2020 Økonomiplan 2020 - 2023

Vedtatt i KST – sak 66/19
Holtålen kommune
19.12.2019

Innhold

1. RÅDMANNENS INNLEDNING	5
2. OVERORDNEDE MÅLSETTINGER.....	7
3. FORUTSETNINGER I ØKONOMIPLANEN	8
3.1. BEFOLKNINGSPROGNOSE	8
3.2. LØNNS- OG PRISVEKST	10
3.3. RENTEUTVIKLING	11
3.4. FRIE INNTEKTER	12
3.5. EIENDOMSSKATT.....	13
3.6. AVDRAG.....	13
3.7. GJELD OG FINANSIELL RISIKO.....	14
4. FINANSIELLE MÅLTALL.....	16
4.1. NETTO DRIFTSRESULTAT	16
4.2. DISPOSISJONSFOND.....	17
4.3. GJELDSBELASTNING	17
4.4. LIKVIDITET	18
4.5. SELVKOSTFOND	19
5. KOSTRA-OVERSIKT.....	20
5.1. INNSPARINGSANALYSE	20
5.2. PLEIE OG OMSORG.....	21
5.3. GRUNNSKOLE.....	22
5.4. BARNEHAGE	23
5.5. KOMMUNEHELSE	23
5.6. SOSIALE TJENESTER.....	24
5.7. KULTUR, NÆRING OG LANDBRUK	25
5.8. KIRKE	26
5.9. BIBLIOTEK.....	27
5.10. KULTURSKOLE.....	27
5.11. BYGNINGSDRIFT	28
5.12. TEKNISKE TJENESTER	30
5.13. SENTRALADMINISTRASJON	32
5.14. OPPSUMMERING.....	33
6. ØKONOMIPLAN 2020 – 2023	34
6.1. BEVILGNINGSOVERSIKT DRIFT (§ 5-4).....	34
6.2. ØKONOMISK OVERSIKT DRIFT (§ 5-6)	35
7. RO 01 – SENTRALADMINISTRASJON	36
7.1. OPPGAVER OG ORGANISERING	36
7.2. MÅLSETTINGER.....	36
7.3. RESSURSBRUK	36
7.4. BEVILGNINGER - OVERSIKT.....	37
8. RO 02 – HOV SKOLE	37
8.1. FORMÅL OG ORGANISERING	37
8.2. RESSURSBRUK	39

8.3.	BEVILGNINGER - OVERSIKT.....	39
9.	RO 03 – HELSE.....	39
9.1.	FORMÅL OG ORGANISERING	39
9.2.	MÅLSETTINGER.....	39
9.3.	RESSURSBRUK	40
9.4.	BEVILGNINGER - OVERSIKT.....	41
10.	RO 04 – TEKNISK	41
10.1.	FORMÅL OG ORGANISERING	41
10.2.	MÅLSETTINGER.....	41
10.3.	RESSURSBRUK	41
10.4.	BEVILGNINGER - OVERSIKT.....	42
11.	RO 05 – NATUR.....	42
11.1.	RESSURSBRUK	42
11.2.	BEVILGNINGER - OVERSIKT.....	42
12.	RO 06 – KIRKE.....	43
12.1.	RESSURSBRUK	43
12.2.	BEVILGNINGER - OVERSIKT.....	43
13.	RO 07 – KULTUR, NÆRING OG LANDBRUK.....	43
13.1.	FORMÅL OG ORGANISERING	43
13.2.	MÅLSETTINGER.....	44
13.3.	RESSURSBRUK	45
13.4.	BEVILGNINGER - OVERSIKT RESSURSBRUK	46
14.	RO 09 – ÅLEN SKISENTER	46
14.1.	FORMÅL OG ORGANISERING	46
14.2.	RESSURSBRUK	46
14.3.	BEVILGNINGER - OVERSIKT.....	46
15.	RO 10 – BYGNINGSDRIFT	47
15.1.	FORMÅL OG ORGANISERING	47
15.2.	MÅLSETTINGER.....	48
15.3.	RESSURSBRUK	48
15.4.	BEVILGNINGER - OVERSIKT.....	49
16.	RO 11 – KOMMUNALTEKNIKK.....	49
16.1.	FORMÅL OG ORGANISERING	49
16.2.	MÅLSETTINGER.....	50
16.3.	RESSURSBRUK	50
16.4.	BEVILGNINGER - OVERSIKT.....	51
17.	RO 12 – HALTDALEN OPPVEKSTSENTER.....	51
17.1.	FORMÅL OG ORGANISERING	51
17.2.	MÅLSETTINGER.....	51
17.3.	RESSURSBRUK	51
17.4.	BEVILGNINGER - OVERSIKT.....	52

18. RO 13 – BARNEHAGE	52
18.1. FORMÅL OG ORGANISERING	52
18.2. MÅLSETTINGER.....	52
18.3. RESSURSBRUK	53
18.4. BEVILGNINGER - OVERSIKT.....	53
19. RO 14 – KULTURSKOLE	53
19.1. FORMÅL OG ORGANISERING	53
19.2. MÅLSETTINGER.....	54
19.3. RESSURSBRUK	54
19.4. BEVILGNINGER - OVERSIKT.....	54
20. RO 15 – Sosial	55
20.1. FORMÅL OG ORGANISERING	55
20.2. MÅLSETTINGER.....	55
20.3. RESSURSBRUK	56
20.4. BEVILGNINGER - OVERSIKT.....	56
21. RO 16 – PLEIE- OG OMSORGSTJENESTEN	56
21.1. FORMÅL OG ORGANISERING	56
21.2. MÅLSETTINGER.....	58
21.3. RESSURSBRUK	59
21.4. BEVILGNINGER - OVERSIKT.....	60
22. RO 18 – FLYKTNINGER	60
22.1. FORMÅL OG ORGANISERING	60
22.2. MÅLSETTINGER.....	61
22.3. RESSURSBRUK	61
22.4. BEVILGNINGER - OVERSIKT.....	61
23. RO 19 – BIBLIOTEK.....	62
23.1. FORMÅL OG ORGANISERING	62
23.2. MÅLSETTINGER.....	62
23.3. RESSURSBRUK	63
23.4. BEVILGNINGER - OVERSIKT.....	63
24. RO 99 – FINANS	63
24.1. FORMÅL OG ORGANISERING	63
24.2. MÅLSETTINGER.....	63
24.3. RESSURSBRUK	64
24.4. BEVILGNINGER - OVERSIKT.....	64
25. RO 90 – INVESTERINGER.....	64
25.1. BEHOV OG UTVIKLING.....	64
25.2. SPESIFISERING AV INVESTERINGSPROSJEKTENE.....	66
25.3. BESKRIVELSE AV INVESTERINGSPROSJEKTENE.....	66

1. Rådmannens innledning

Med dette legges forslag til budsjett for 2020 og økonomiplan 2020-2023 frem for behandling.

Forslaget bygger på budsjettet for 2019 og vedtatt økonomiplan for 2019-2022. Driftsbudsjettet balanseres med bruk av disposisjonsfond med ca. 1,75 mill. Dette er ca. 900.000 lavere enn det som var forutsatt i vedtatt økonomiplan. Der var fondsbruken på ordinær drift ca. 2,7 mill. At driften er bedre skyldes i hovedsak at en klarer å holde det ordinære driftsnivået godt innenfor rammene for lønns- og prisvekst.

I løpet av 2019 har en klart å redusere budsjettert fondsbruk fra kommunen disposisjonsfond til ca. 2 Mill, slik at disponible disposisjonsfond (frie) er på ca. 20 Mill ved inngangen til 2020. Dette kombinert med at vi klart å få kostnaden for Flyktningtjenesten ned på et riktig nivå, gir et bedre utgangspunkt for 2020 enn det vi hadde i 2019. Imidlertid er kommunens driftsøkonomi svak, og vi planlegger bruk av oppsparte midler til ordinær drift av kommunen. Dette er en situasjon vi må komme oss ut av. Dette krever prioritering både hos administrasjon og politikere.

For økonomiplanperioden er imidlertid situasjonen alvorlig. Økonomiplanen forutsetter at vi bruker opp ca. 75 % av disposisjonsfondet i perioden. Dette er ikke bærekraftig. Det må derfor startes et arbeid tidlig i 2020 for å få ned driftsnivået. Etter rådmannens oppfatning bør samarbeidsavtalen med Røros og Os stå øverst på denne lista.

Kommunen har relativt god kontroll på driften/ driftsutgiftene, selv om de er for høye. Kommunen har hatt og har fortsatt utfordringer knyttet til Bygningsdrift. Budsjettene for Bygningsdrift er økt ut over ordinær prisstigning, og en forventer at driftsøkonomien nå er under kontroll, forutsatt at intet uforutsett skjer (f.eks. en sterk økning av strømprisen). Det er imidlertid en viss usikkerhet knyttet til utgiftsbildet for omsorgsboliger for demente og dagens sykehjemsavdeling som er forutsatt tatt i bruk som kommunehus i løpet av 2020.

I budsjettdokumentet er det laget sammenligningsoversikter mot KOSTRA-gruppe 2, dvs sammenlignbare kommune i SSBs rapporteringssystem for kommunene, KOSTRA. Tallene viser at vi for de fleste områdene bruker mindre penger per innbygger enn KOSTRA-gruppen.

Pleie- og omsorgssektoren er den sektoren kommunen har store utfordringer knyttet til fremover, pga økt antall eldre. For 2020 tyder det på at vi klarer å holde kostnadsveksten i sjakk. Dette skyldes i hovedsak et offensivt investeringsprogram i tidsriktige bygningsløsninger, og en fornuftig organisering av tjenesten.

Interkommunale tjenester er fortsatt utfordrende. Den økonomiske utviklingen er slik:

Tiltak	Budsjett 2020	Budsjett 2019	Budsjett 2018	Endr. 2019-2020	I %
Lønningskontor	810	779	780	31	3,9
Regnskapskontor	1 474	1 460	852	14	1
Kemner	Utgår ila. året	288	314		
Regnskapskontor	Utgår ila. året	161	164		
PPT	1 333	1 250	1 163	83	6,6
Barnevern	3 428	3 543	2 900	-115	-3,2
Legevakt	1 440	1 286	950	154	12
IMA	2 223	1 851	1 750	372	20
Brannvesen	3 012	2 707	2 030	305	11
Landbrukskontor	1 327	1 258	1 365	69	5,4
NAV	1 445	1 370	764	75	5,4
Sum	16 492	15 502	13 032	990	6,3

Sum for kolonnen budsjett 2019 er uten kemner og regnskapskontroll i tallet 15 502.

Som en ser, øker fortsatt kostnadene til interkommunale tiltak dobbelt så mye som normal pris- og lønnsvekst. Egentlig øker det enda mer, fordi i disse tallene ligger også nedgang i barnevernet som skyldes nedgang de direkte barnevernsutgiftene. Økningene skyldes flere forhold, men det viktigste er at vi har inngått en overordnet samarbeidsavtale med Os og Røros og prinsipper for kostnadsdeling, som er svært ugunstig for oss. I tillegg er det liten evne og vilje til å rasjonalisere tjenestene, bla. fordi flere er så små at det vanskelig å ta ut stordriftsfordeler.

Driftsnivået i 2020 er minst 1,75 Mill for høyt, og 5,35 Mill for høyt når vi legger forslagene til finansielle måltall til grunn. Med et måltall på 1,75 % av netto driftsinntekter, skulle vi hatt et overskudd på 3,6 Mill.

Heldigvis har kommunen et disposisjonsfond på ca. 10 % av driftsinntektene. I forslaget til budsjett foreslåes å bruke 1,75 Mill av fondet, eller ca. 9 %. Dette er innenfor den foreslåtte handlingsregelen for 2020. I økonomiplanperioden vil vi imidlertid slite både med dette måltallet og måltallet knyttet til et nedre disposisjonsfond på 5 % av driftsinntekter.

Budsjettet legger opp til investeringer på 26.220.326. Beløpet er inkl. mva. Det vises til oversikt. Av dette utgjør ca. 20 Mill slutføring av Omsorgsboliger for demente (6,4 Mill) og nye omsorgsboliger i Sakslia (Ålen sentrum) på ca. 13,4 Mill.

Fordi kommunen ikke får utbetalt tilskuddet for omsorgsboliger for demente før etter ferdigstilling av bygget, innebærer dette at vi i 2020 ikke planlegger låneopptak til investeringene. Tvert imot innebærer utbetalingen av tilskuddet at kommunen kan foreta en ekstraordinær nedbetaling av gjeld vel 2,2 Mill.

Investeringene foreslåes finansiert slik:

Tilskudd	23.782.000
Merverdiavgift	4.712.500
Ekstraordinær nedbetaling lån	- 2.274.174
Sum finansiering	26.220.326

Etter dette vil kommunens gjeld være på ca. 238 Mill ved utløpet av 2020.

Kommunens avdragsutgifter øker veldig sterkt i 2020 (med ca. 3 Mill). Dette skyldes nye regler for beregning av minimumsavdrag, samtidig som kommunen tidligere har fulgt en praksis med veldig minimum. Avdragstiden på kommunen gjeld reduseres fra 39,5 år til 29,3 år med de nye avdragene.

I 2020 vil kommunens gjeld reduseres med ca. 11 Mill, selv etter de planlagte investeringene. Dette skyldes at vi i 2020 vil motta statstilskuddet for omsorgsboliger for demente. Nedbetalingen skjer med ordinært avdrag på ca. 9 Mill og ekstraordinært (se finansiering) av investeringer på 2,2 Mill.

2. Overordnede målsettinger

Kommuneloven har bestemmelser om målsettinger for kommunen. Kommunene er nå i oppstarten på en kommuneplanprosess knyttet til kommuneplanens samfunnsdel. Kommunens målstruktur er i dag ikke samordnet, og en har kommet til at det ikke er formålstjeneslig å prioritere dette nå. Enhetene har delvis brukt tidligere målsettinger, uten at dette er samkjørt.

3. Forutsetninger i økonomiplanen

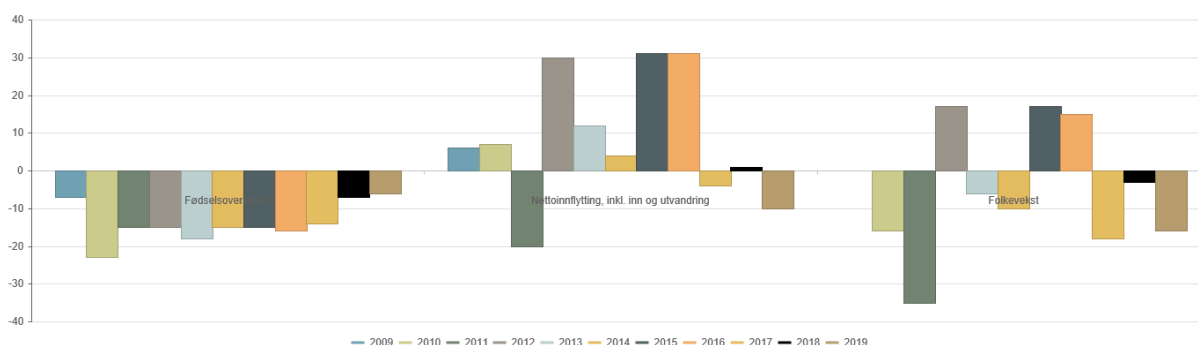
Holtålen kommunes kostnader til normalproduksjon av lovpålagte tjenester øker mer enn inntektene i årene framover. Kommunen må derfor redusere og tilpasse kostnadene til inntektene. Dette er ikke en forbigående fase som kan løses med bruk av fond – det krever robuste tiltak allerede fra og med 2020. Tiltakene må ha permanent virkning i den tilhørende økonomiplanperioden.

I dette kapittelet vil økonomisjefen redegjøre kort for status og utviklingstrekk i makroøkonomiske forhold, og hvordan dette sannsynligvis vil påvirke kommunen. Her følger også en oversikt over og vurdering av forutsetningene som økonomiplanen 2020-2023 er lagt opp etter.

3.1. Befolkningsprognose

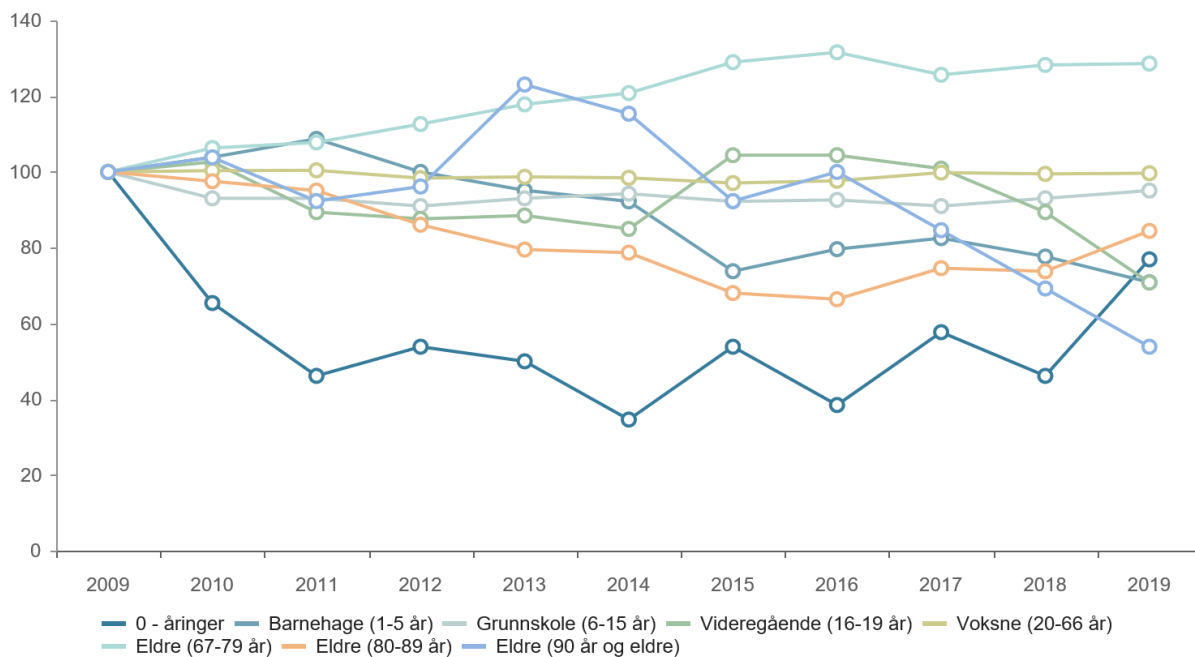
Befolkningsutviklingen de siste 10 årene (figuren nedenfor) viser et negativt fødselsoverskudd for alle år (grafene til venstre) og en negativ folkevekst (grafene til høyre) i alle årene det ikke har vært stor netto innflytting (grafene i midten). Det er altså gjennom tilflytting at folketallet i Holtålen øker.

Det er lite som tyder på at dette vil endre seg særlig i økonomiplanperioden, selv om det forventes en jevn økning i antallet eldre innbyggere i kommunen.

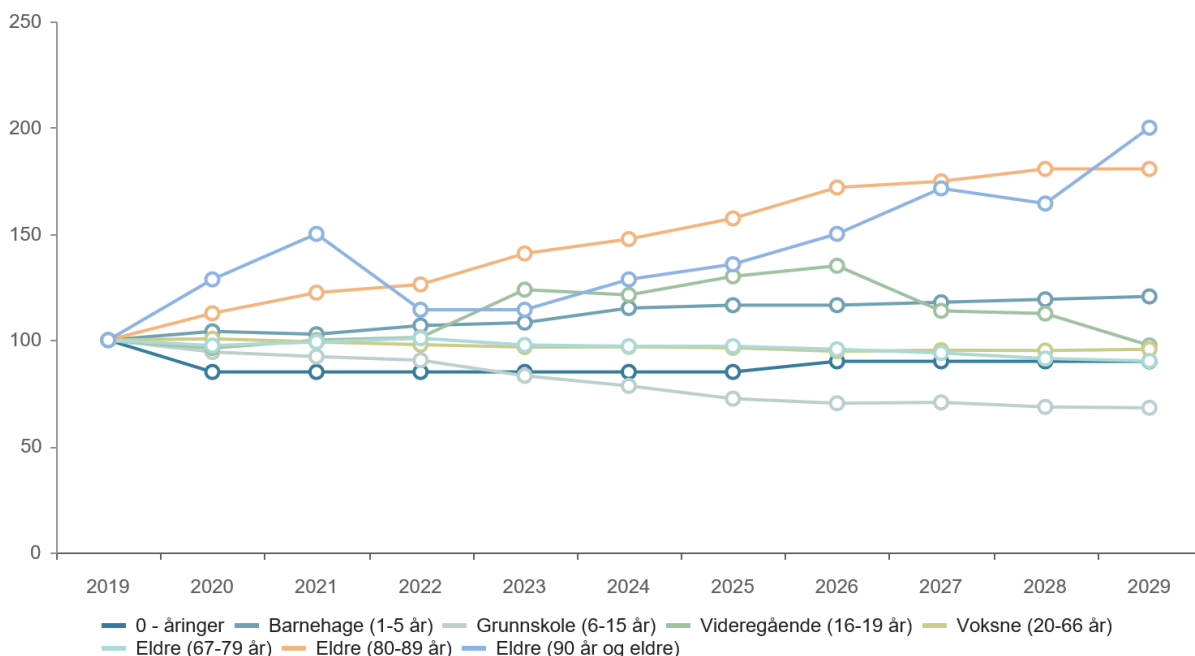

Per 1/7-2019 er innbyggertallet 2.008.

Hvis vi først ser på historiske tall for befolkningen siste 10 år (figuren nedenfor), ser vi at eldre (67-79) har hatt en økning på 30 % i perioden, mens barn i grunnskolealder (6-15) har vært noenlunde stabil.

En befolkningsprognose for kommende 10 år (basert på lav netto innflytting) viser at vi får en endring i alderssammensetningen i kommunen (figuren nedenfor). Aldersgruppene 80-90 og 90+ dobler seg, mens barn i skolepliktig alder (6-15) viser en reduksjon på 30 %. Barn i barnehagealder (1-5) forventes å øke med 20 %, men dette er selvsagt veldig usikre tall i og med at de fleste av disse nye innbyggerne ennå ikke engang er påtenkt.

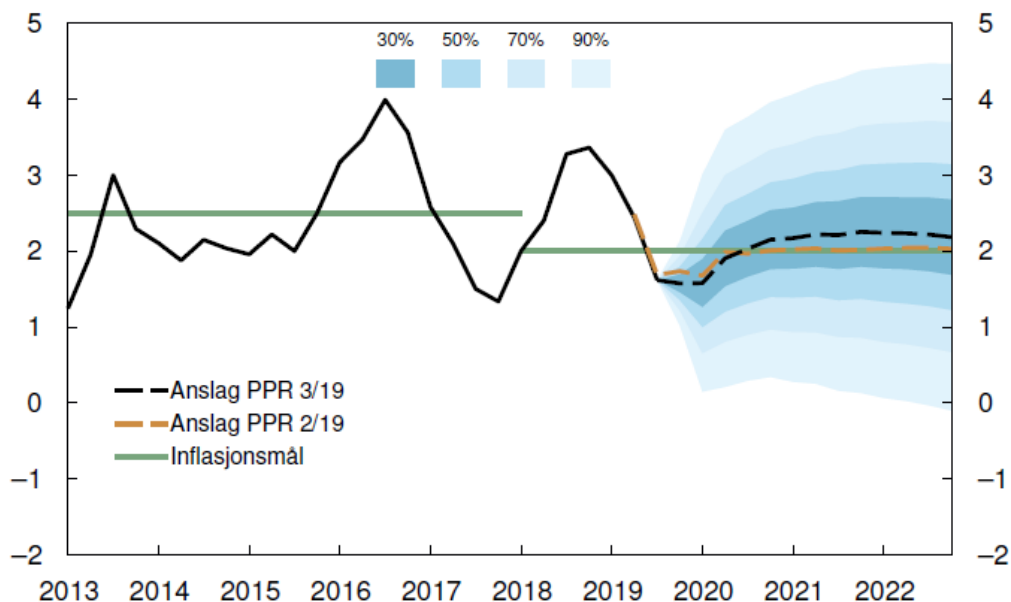
I sum skal folketallet ifølge prognosene gå ned med ca. 1 % i økonomiplanperioden. Denne endrede sammensetningen av befolkningen og

nedgangen i folketallet er tatt hensyn til ved beregning av kommunens frie inntekter i økonomiplanperioden.

3.2. Lønns- og prisvekst

De siste tre årene har det vært god vekst i norsk økonomi, og sysselsettingen har økt. Kapasitetsutnyttningen i Norge ser nå ut til å være noe over normalt nivå, og prisveksten er nær inflasjonsmålet på 2 %. Prognosene til Statistisk sentralbyrå (SSB) og Norges Bank (NB) viser små endringer i makroøkonomiske forhold for årene som kommer (figuren nedenfor).

Figur 1.1c Konsumprisindeksen (KPI) med usikkerhetsvifte¹⁾.
Firekvarteralsvekst. Prosent. 1. kv. 2013 – 4. kv. 2022²⁾

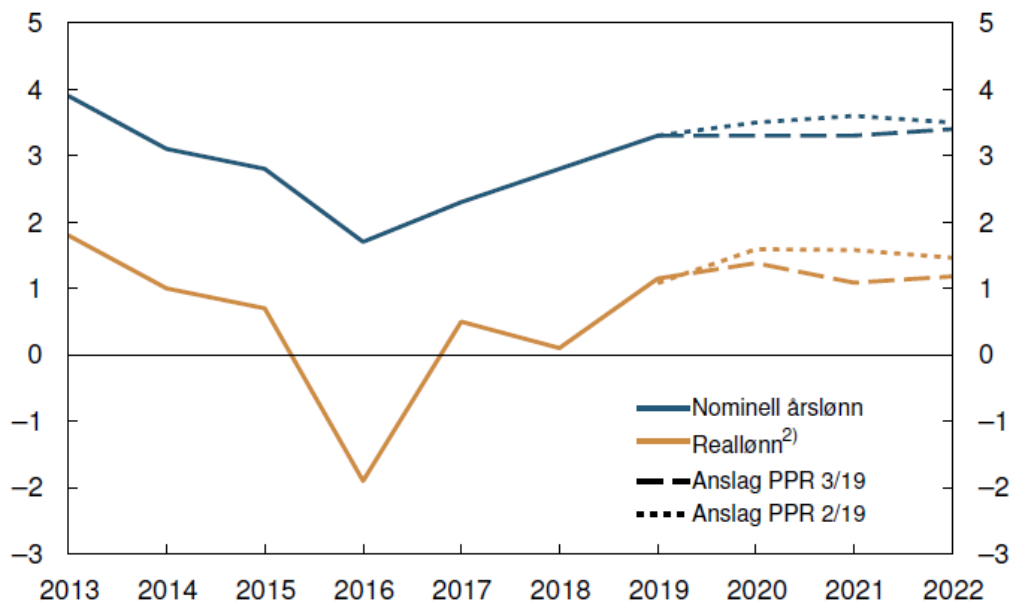
1) Usikkerhetsviften er basert på historiske erfaringer og stokastiske simuleringer fra vår makroøkonomiske hovedmodell, NEMO. 2) Anslag for 3. kv. 2019 – 4. kv. 2022.
Kilder: Statistisk sentralbyrå og Norges Bank

Prisveksten forventes å ligge på ca. 2 % i perioden, og det er lagt til grunn for alle år i økonomiplanen.

Utviklingen i årslønnsveksten (figuren nedenfor) forventes også å være flat i de nærmeste årene. En gjennomsnittlig lønnsvekst på 3,3 % er benyttet som utgangspunkt for fremskriving av lønnskostnader alle år i perioden.

Det gir en samlet deflator på 3 %, som er benyttet for fremskriving av driftsinntektene i perioden.

Figur 1.13 Lønn. Årsvekst. Prosent. 2013 – 2022¹⁾

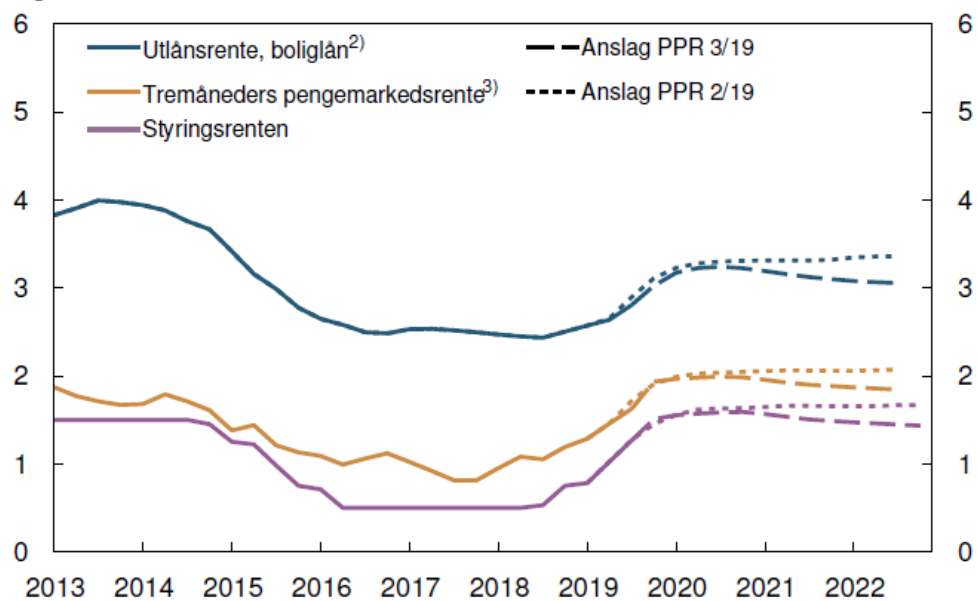

1) Anslag for 2019 – 2022. 2) Nominell lønnsvekst deflatert med KPI.
Kilder: Statistisk sentralbyrå og Norges Bank

3.3. Renteutvikling

Styringsrenten ble i september hevet til 1,50 %, og prognosen fra Norges bank tilsier at renten vil være nær dette nivået fremover. De lange amerikanske rentene forventes fortsatt å være lave i hele perioden. Det er derfor lagt til grunn at rentenivået skal være uforandret i økonomiplanperioden.

Figur 1.8 Renter. Prosent. 1. kv. 2013 – 4. kv. 2022¹⁾

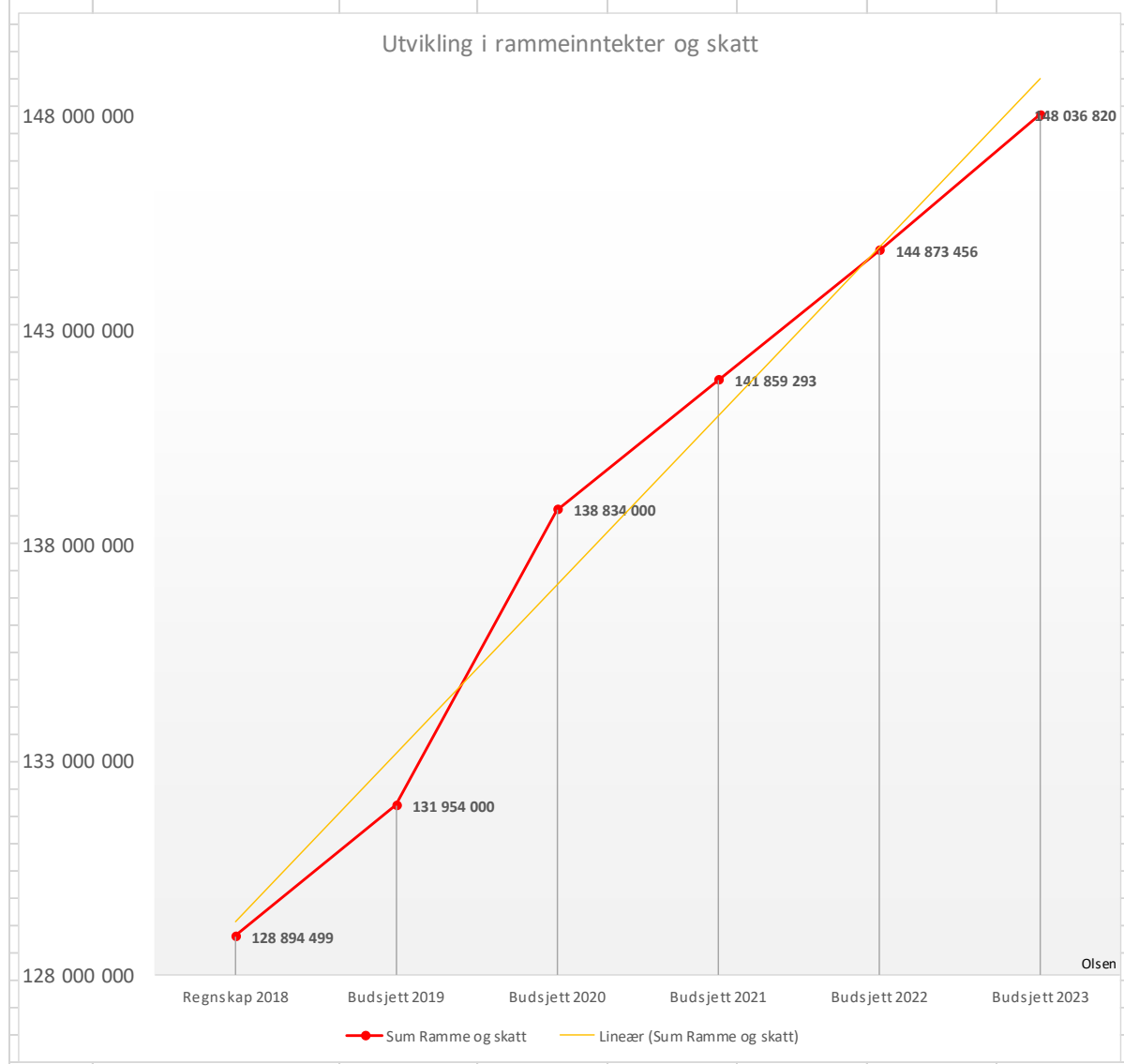
1) Anslag for 3. kv. 2019 – 3. kv. 2022 (boliglånsrente og tremåneders pengemarkedsrente) / 4. kv. 2022 (styringsrente). 2) Gjennomsnittlig rente på utestående nedbetalingslån med pant i bolig til husholdninger, for utvalget av banker og kredittforetak som inngår i Statistisk sentralbyrås månedlige rentestatistikk. 3) Anslag er beregnet som et gjennomsnitt av styringsrenten i inneværende og neste kvartal pluss anslag på pengemarkedspåslaget.
Kilder: Statistisk sentralbyrå, Thomson Reuters og Norges Bank

3.4. Frie inntekter

Kommunens frie inntekter øker med 4,7 Mill fra RNB 2019, eller med anslagsvis 3,5 % i Statsbudsjettet for 2020. Gjennomsnittsvæksten for landet er 2,2 %.

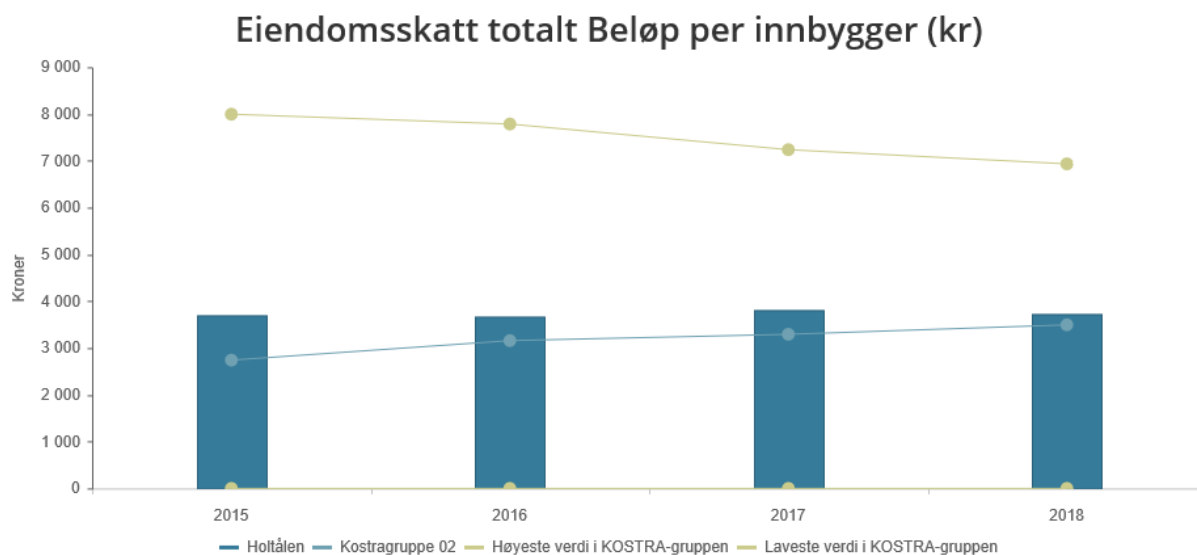
Det antas at Holtålen i årene som kommer vil ha en utvikling i de frie inntektene tilsvarende tidligere år, altså før perioden 2019-2020. Figuren nedenfor viser prognose for utviklingen i de frie inntektene som er brukt i økonomiplanen:

Art	Beskrivelse	Regnskap 2018	Budsjett 2019	Budsjett 2020	Budsjett 2021	Budsjett 2022	Budsjett 2023
187000	Skatt på inntekt og formue	42 916 837	43 618 000	45 251 000	46 294 293	47 400 456	48 248 820
180000	Rammetilskudd	85 977 662	88 336 000	93 583 000	95 565 000	97 473 000	99 788 000
Sum	Ramme og skatt	128 894 499	131 954 000	138 834 000	141 859 293	144 873 456	148 036 820
	Endring skatt fra året før	3,00 %	1,63 %	3,74 %	2,31 %	2,39 %	1,79 %
	Endring ramme fra året før	-0,01 %	2,74 %	5,94 %	2,12 %	2,00 %	2,38 %
Sum	Endring summert	0,97 %	2,37 %	5,21 %	2,18 %	2,12 %	2,18 %

3.5. Eiendomsskatt

Av kommunes egne inntekter er eiendomsskatt viktigste inntektskilde. Satsene foreslås beholdt uendret med hhv 7 ‰ for verker og bruk og 5 ‰ for boliger og fritidseiendommer.

	2015	2016	2017	2018
Holtålen	3 710	3 680	3 820	3 735
Kostragruppe 02	2 741	3 158	3 293	3 495

Historisk utvikling for eiendomsskatten i Holtålen viser at den ligger omtrent som gjennomsnittet for KOSTRA-gruppen.

Holtålen opererer med eget grunnlag for verdisetting av eiendomsmassen. Det er foretatt en retaksering for 2020, og omsetningsverdien er deretter redusert med en faktor på 0,7 for boliger og fritidsboliger. Det vil medføre en endring i eiendomsskatten for boliger og fritidseiendommer på 25 % i forhold til 2019, mens eiendomsskatten for næringsseiendommer endres med 50 % i 2020.

Det er fra regjeringen Solberg signalisert at satsen kommunene kan benytte for beskatning av boliger og fritidseiendommer vil bli redusert til 4 ‰ fra og med skatteåret 2021. Eiendomsskatteprognosen er derfor redusert tilsvarende i økonomiplanperioden.

3.6. Avdrag

Avdragsberegningene endrer seg mye fra 2020. Til og med 2019 har Holtålen benyttet den modellen som har gitt de laveste minimumsavdragene. Den vektet de største og mest varige anleggsmidlene mest. Det har gitt en gjennomsnittlig avdragstid på 39,5 år.

Anleggsmidler	År	IB 01.01.2019	Vektet gj.snitt
Maskiner/ utstyr	5	3 142 683	0,1
Anleggsmaskiner/ inventar	10	1 774 483	0,1
Tekniske anlegg	20	15 998 911	1,1
Fast eiendom/ anlegg	40	244 781 654	32,7
Sykehjem etc.	50	33 966 504	5,7
Sum		299 664 235	39,5

Samlet lånegjeld	254 437 562
Formidlingslån Husbanken	-18 753 561
Formidlingslån Kommunalbanken	-1 256 220
Sum lånegjeld	234 427 781
Minimumsavdrag 2019	5 931 728

Denne avdragsmodellen i ny kommunelov er obligatorisk fra budsjettåret 2020:

$$\text{Minimumsavdraget} = \text{Sum avskrivninger} \times \frac{\text{Rest lånegjeld}}{\text{Sum bokført verdi varige driftsmidler}}$$

Det gir denne beregningen for avdragene i 2020:

Anleggsmidler - IB 2019	337 864 511	
Fradrag for tomter	-26 923 943	
<i>Avgang 2019</i>	-	
<i>Tilgang 2019</i>	60 000 000	
Sum avskrivbare anleggsmidler	370 940 568	
Avskrivninger		12 626 319
Sertifikatlån - IB 2019	166 000 000	
Andre lange lån - IB 2019	68 427 780	
<i>Tilgang ila. 2019</i>	37 000 000	
<i>Avdrag ila. 2019</i>	-6 000 000	
Rest lånegjeld	265 427 780	
Minimumsavdrag 2020		9 034 805

Den nye modellen gir en avdragstid for Holtålen på 29,3 år, som innebærer en økning i minimumsavdraget på mer enn 52 %. Minimumsavdraget i 2020 vil nå være mer på linje med avskrivningsprofilen i regnskapet. Det er beregnet at minimumsavdraget vil øke med ca. 0,65 Mill med de investeringene som er planlagt i økonomiplanperioden.

3.7. Gjeld og finansiell risiko

Ved utgangen av 2020 er det beregnet at kommunen har en langsiktig lånegjeld på 254 Mill. Av dette er 62 Mill lån i Kommunalbanken med løpetid tom 2038, mens 192 Mill er sertifikatlån med tre-måneders løpetid i finansmarkedet.

Den finansielle risikoen knyttet til refinansiering av sertifikatlånene vurderes å være lav, fordi de lange rentene i markedet er lave over en langsiktig horisont.

Av kommunens gjeld er 158,4 Mill sikret med rentebytteavtaler, mens 96 Mill er renteeksponert. Det er forventet en gjennomsnittlig effektiv rente på 2,2 % for korte lån og på 2,6 % for lange lån i 2020.

Type lån i 2020	Mengde	Rente
Lange lån i KBN	62 427 780	2,60 %
Sertifikatlån	192 000 000	2,20 %
UB lån/ Gjennomsnitt rente	254 427 780	2,30 %
Estimat for gjennomsnittlig NIBOR 3MND		2,00 %

Leverandør	Volum sikring	Rente	Sikret til dato
SMN	8 400 000	3,83 %	19.10.2020
Nordea	25 000 000	2,79 %	08.01.2022
Nordea	10 000 000	2,99 %	21.05.2024
Nordea	50 000 000	1,98 %	08.01.2026
Nordea	45 000 000	2,46 %	06.06.2028
Nordea	20 000 000	4,58 %	08.07.2030
<i>Danske Bank</i>	<i>40 000 000</i>	<i>1,92 %</i>	<i>10.01.2032</i>
Sum rentesikret	158 400 000	2,73 %	

Andel gjeld med sikring	62 %
--------------------------------	-------------

Type kostnader	Beløp
Rentekostnader	5 847 122
Merkostnad for sikring	1 163 220
Sum kostnader	7 010 242

Kommunens renteeksponering vurderes å være lav, gitt den gode rentesikringen og fordi finansmarkedene har forventinger til lave renter i hele økonomiplanperioden.

4. Finansielle måltall

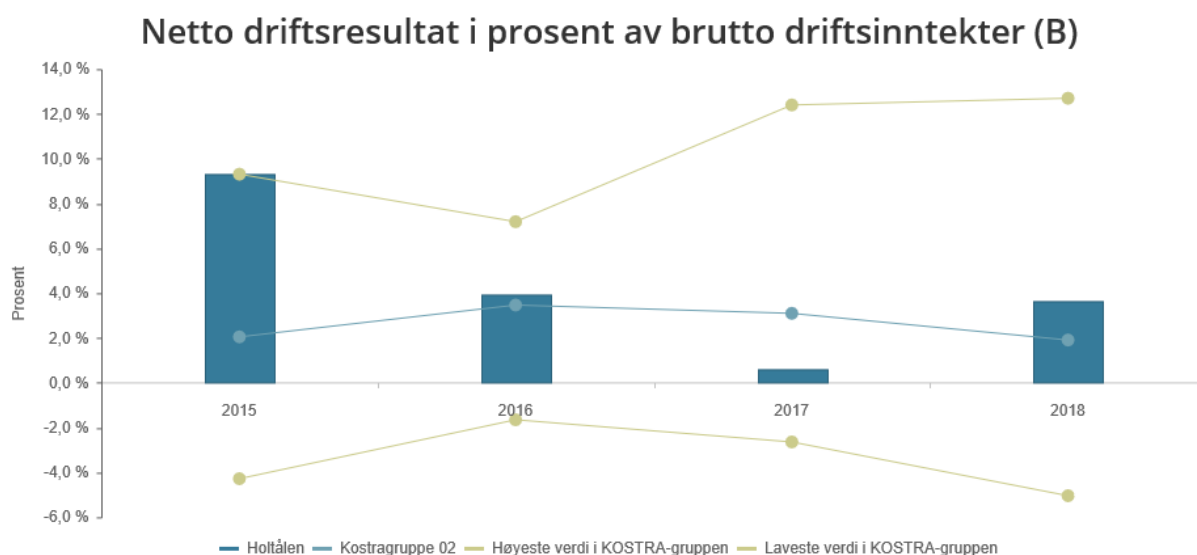
Det følger av [Kommuneloven](#) at *kommunen skal forvalte økonomien slik at den økonomiske handleevnen blir ivarettatt over tid (§ 14-1)*. Og at årsbudsjettet og økonomiplanen skal dekke avsetninger som er nødvendige for en god kommunal økonomiforvaltning. Investeringene skal over tid ha en egenfinansiering som ivaretar kommunens økonomiske handleevne (§ 14-10). Kommunestyret har derfor ansvar for å vedta finansielle måltall for utviklingen av økonomi (§ 14-2).

De følgende fem finansielle måltallene er etter økonomisjefens vurdering dekkende etter Kommuneloven. De er også gode verktøy for å forvalte kommunens økonomi på en god måte for nåværende og fremtidige innbyggere.

4.1. Netto driftsresultat

Netto driftsresultat viser årets driftsoverskudd etter at renter og avdrag er betalt. Over tid må kommunens netto driftsresultat være positivt for å sikre en bærekraftig økonomi og en effektiv ressursbruk. Teknisk beregningsutvalg (TBU) anbefaler at netto driftsresultat for kommunene bør være på minst 1,75 prosent. Anslaget er beregnet ut fra prinsippet om absolutt formuesbevaring, for at realverdien på formuen skal opprettholdes over tid.

De siste fire årene har Holtålen i alle år ligget innenfor yttergrensene i KOSTRA-gruppen. For 2019 var det i regulert budsjett lagt opp til et netto driftsresultat på -2,48 %, altså et underskudd på driften. Dette bør snues til et bærekraftig driftsoverskudd i løpet av økonomiplanperioden.

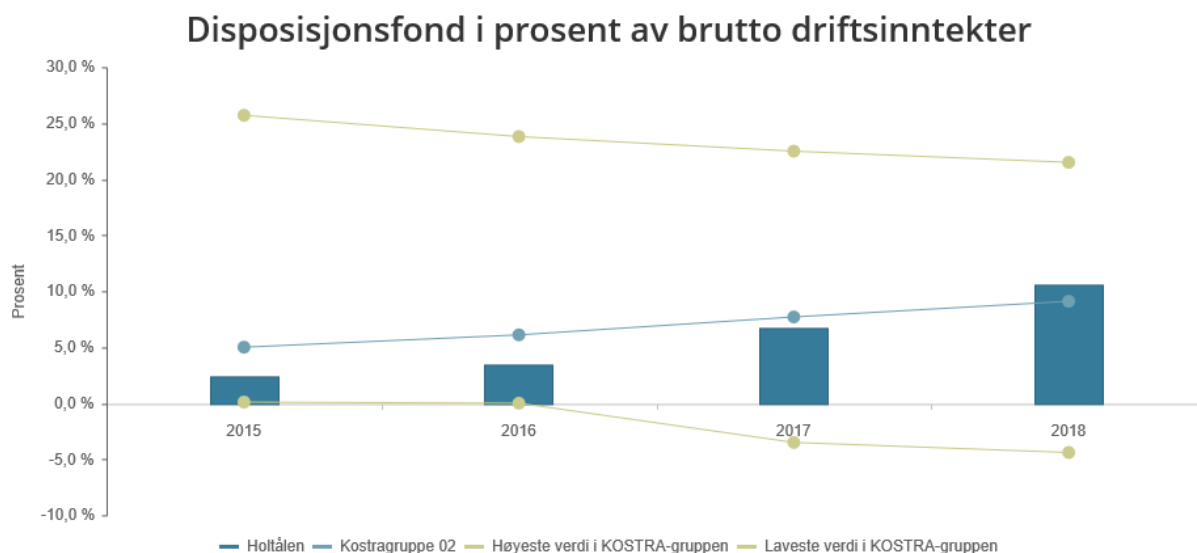
	2015	2016	2017	2018
Holtålen	9,3 %	4,0 %	0,6 %	3,7 %
Kostragruppe 02	2,1 %	3,5 %	3,1 %	1,9 %

Måltall: Holtålen bør ha et netto driftsresultat på minst 1,75 % av driftsinntektene innen utgangen av økonomiplanperioden.

4.2. Disposisjonsfond

Størrelsen på disposisjonsfond er uttrykk for hvor stor økonomisk buffer kommunen har i sin løpende drift.

De siste fire årene har Holtålen i alle årene bygget opp disposisjonsfond, slik at fondene ved utgangen av 2018 samlet var omtrent på nivå med landsgjennomsnittet. For 2019 er det i regulert budsjett lagt opp til en reduksjon av det ordinære disposisjonsfondet med 1,3 Mill til 19,63 Mill, som da utgjør 10,5 % av brutto driftsinntekter. Det er viktig for kommuneøkonomien å være varsom med bruk av disposisjonsfondet.

	2015	2016	2017	2018
Holtålen	2,4 %	3,5 %	6,7 %	10,6 %
Kostragruppe 02	5,0 %	6,1 %	7,7 %	9,1 %

Måltall: Holtålen bør ha et disposisjonsfond som er minimum 5 % av kommunens brutto driftsinntekter.

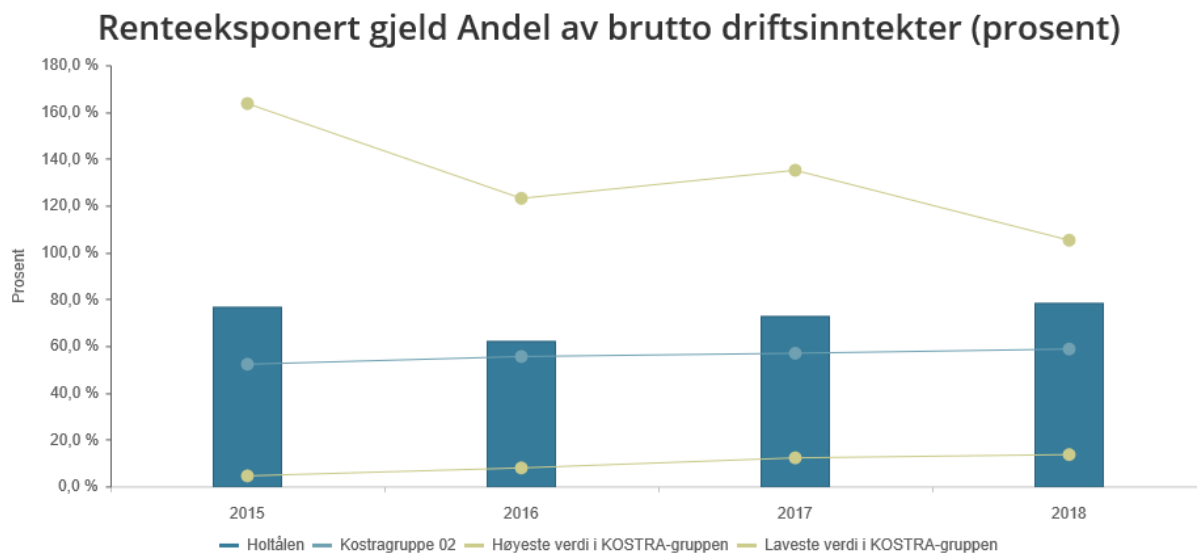
Handlingsregel: Holtålen bør ikke budsjettere med årlig bruk av disposisjonsfond som er mer enn 10 % av størrelsen på disposisjonsfondet.

4.3. Gjeldsbelastning

Et vanlig nøkkeltall for å vise gjeldsbelastningen er netto lånegjeld i prosent av brutto driftsinntekter. Imidlertid er en del av gjelden selvfinansierende. Renteeksponert gjeld i prosent av brutto driftsinntekter er derfor et bedre bilde

på kommunens gjeldsbelastning. Måltallet viser størrelsen på kommunens gjeld der rentene må dekkes av kommunens driftsinntekter.

De siste fire årene har Holtålen hatt et gjeldsnivå som er noe høyere enn gjennomsnittet, men godt innenfor ytterpunktene i KOSTRA-gruppen. Gjeldsnivået øker noe i 2019.

	2015	2016	2017	2018
Holtålen	76,6 %	62,3 %	73,1 %	78,7 %
Kostragruppe 02	52,2 %	55,5 %	56,9 %	58,7 %

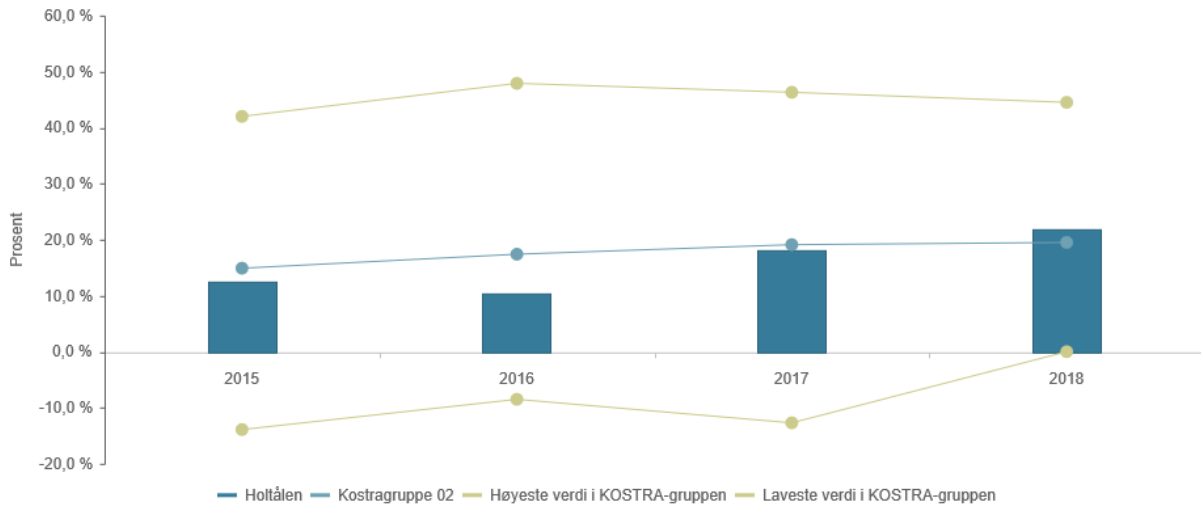
Måltall: Holtålen bør ikke ha en gjeldsbelastning som er høyere enn gjennomsnittet for KOSTRA-gruppen.

4.4. Likviditet

Arbeidskapital ex. premieavvik defineres som differansen mellom omløpsmidler eks. premieavvik og kortsiktig gjeld eks. premieavvik, og er et uttrykk for kommunens likviditet. Med likviditet menes evnen til å betale forpliktelsene etter hvert som de forfaller. Premieavvik er holdt utenfor definisjonen for å gi et mer korrekt uttrykk for likviditeten.

De siste fire årene har Holtålen hatt god likviditet, og økende arbeidskapital. Arbeidskapitalen vil bli noe redusert i 2020 pga. nedbetaling av lån i investeringsregnskapet med ca. 2,2 Mill.

Arbeidskapital ex. premieavvik i prosent av brutto driftsinntekter (prosent)

	2015	2016	2017	2018
Holtålen	12,5 %	10,4 %	18,2 %	21,8 %
Kostragruppe 02	14,9 %	17,4 %	19,1 %	19,5 %

Måltall: Holtålen bør i økonomiplanperioden ha en likviditet på minimum 15% av brutto driftsinntekter.

4.5. Selvkostfond

For å ha nødvendige driftsbuffer og sikre forutsigbarhet i gebyrutviklingen bør selvkostfondene være tilstrekkelige til å ta opp i seg relativt store bevegelser i ressursbruken. Det gjelder for alle de større selvkostområdene. Det finnes lite felles nasjonale standarder eller anbefalinger for nivå på selvkostfond.

Det er imidlertid fornuftig å ha størrelsen på selvkostfond ved utgangen av hver økonomiplan som et styringsmål. Dermed oppnår man planmessighet i budsjettering av gebyrene.

Måltall: Holtålen bør over tid holde selvkostfond som er på minst 20 % av gebyrgrunnlaget på selvkostområdene 6131 Vann, 6132 Avløp, 6137 Slam og 6102 Feiing.

For selvkostområdene 6136 Renovasjon, 6104 Byggesak og 6105 Oppmåling bør selvkostfond være minst 10 % av gebyrgrunnlaget.

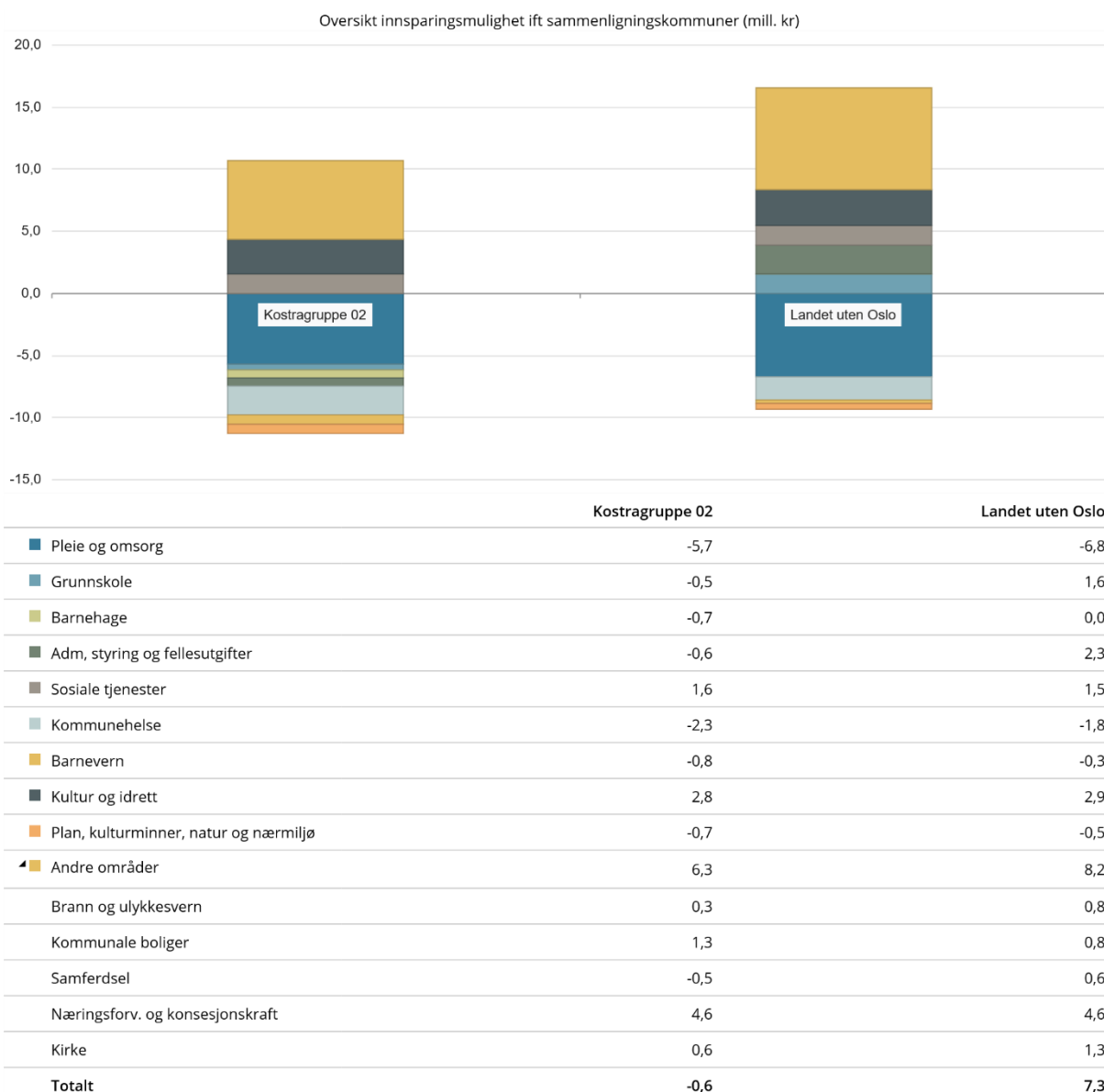
5. KOSTRA-oversikt

Denne KOSTRA-oversikten viser ressursbruken i Holtålen for de fleste virksomhetsområdene målt mot gjennomsnittet for egen KOSTRA-gruppe.

5.1. Innsparingsanalyse

Grafen viser tjenesteområder som bruker mer/ mindre enn KOSTRA-gruppe 02 og landsgjennomsnittet (uten Oslo), justert for utgiftsbehovet i Holtålen.

Merforbruk i Holtålen i forhold til sammenligningskommuner vises over streken, og positive tall i tabellen viser hvor mye som kan spares i millioner kroner.

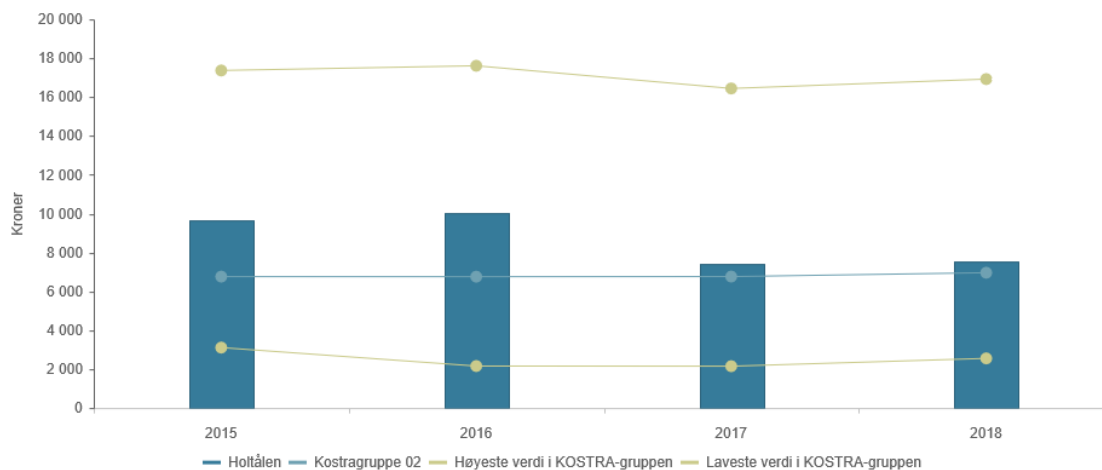
I forhold til KOSTRA-gruppe 02 har Holtålen innsparingspotensiale på områdene Sosiale tjenester, Kultur og idrett, Kirke, Bibliotek, Kommunale boliger, Landbruk og Næringsforvaltning.

5.2. Pleie og omsorg

Netto driftsutgifter pr. innbyggere 253 helse- og omsorgstjenester i institusjon (B)

*) Tallene er inflasjonsjustert med endelig deflator (TBU).

**) Graf er justert med utgiftsbehov

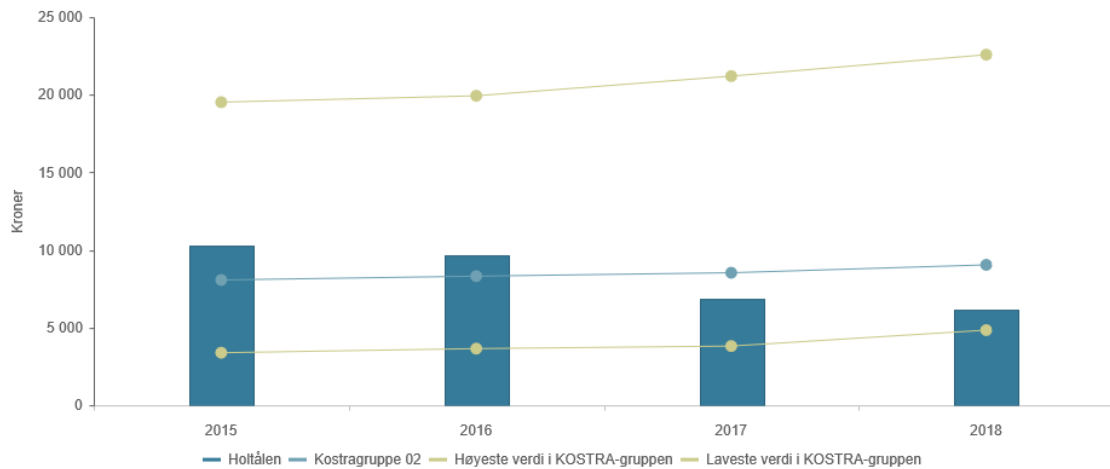
	2015	2016	2017	2018
Holtålen	9 640	10 056	7 428	7 550
Kostragruppe 02	6 761	6 758	6 764	6 962

Kommunen bruker noe mer en KOSTRA-gruppen på institusjon. Må ses i sammenheng med utgifter til hjemmeboende. Samlet sett bruker kommunen betydelig mindre til pleie- og omsorg enn KOSTRA-gruppen.

Netto driftsutgifter pr. innbyggere 254 helse- og omsorgstj. til hjemmeboende (B)

*) Tallene er inflasjonsjustert med endelig deflator (TBU).

**) Graf er justert med utgiftsbehov

	2015	2016	2017	2018
Holtålen	10 273	9 662	6 842	6 170
Kostragruppe 02	8 071	8 317	8 536	9 045

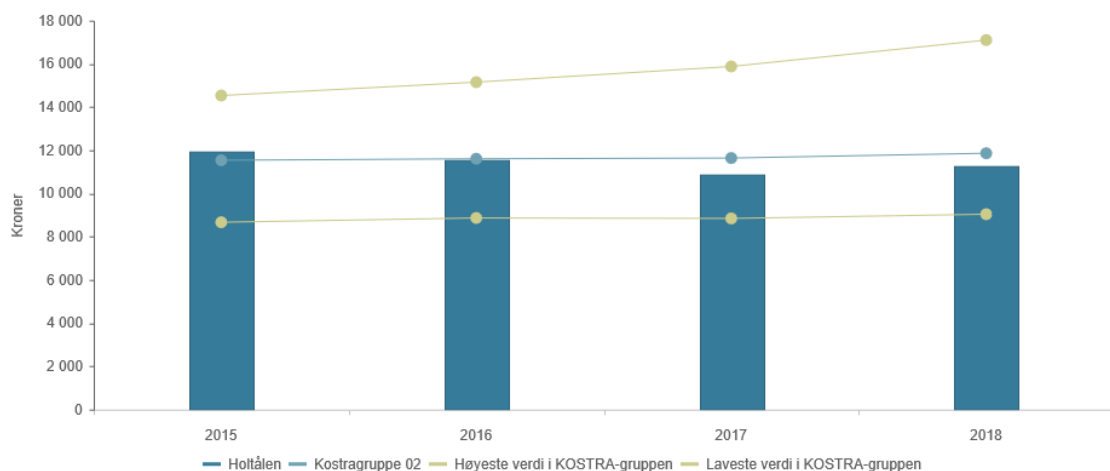
Se forrige kommentar. Samlet sett bruker kommunen ca. 2.300 mindre per innbygger enn KOSTRA-gruppen til pleie- og omsorg

5.3. Grunnskole

Netto driftsutgifter pr. innbyggere 202 grunnskole (B)

*) Tallene er inflasjonsjustert med endelig deflator (TBU).

**) Graf er justert med utgiftsbehov

	2015	2016	2017	2018
Holtålen	11 962	11 527	10 900	11 266
Kostragruppe 02	11 537	11 607	11 641	11 863

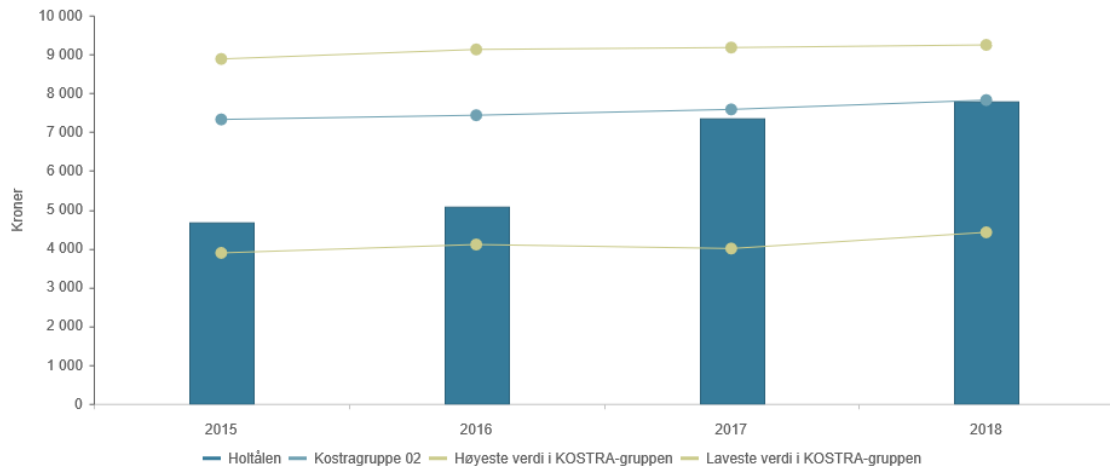
Kommunen bruker noe mindre enn KOSTRA-gruppen til skole, til tross for at skolestrukturen ikke er 100 % kostnadseffektiv.

5.4. Barnehage

Netto driftsutgifter pr. innbyggere 201 førskole (B)

*) Tallene er inflasjonsjustert med endelig deflator (TBU).

**) Graf er justert med utgiftsbehov

	2015	2016	2017	2018
Holtålen	4 677	5 075	7 349	7 793
Kostragruppe 02	7 323	7 431	7 581	7 820

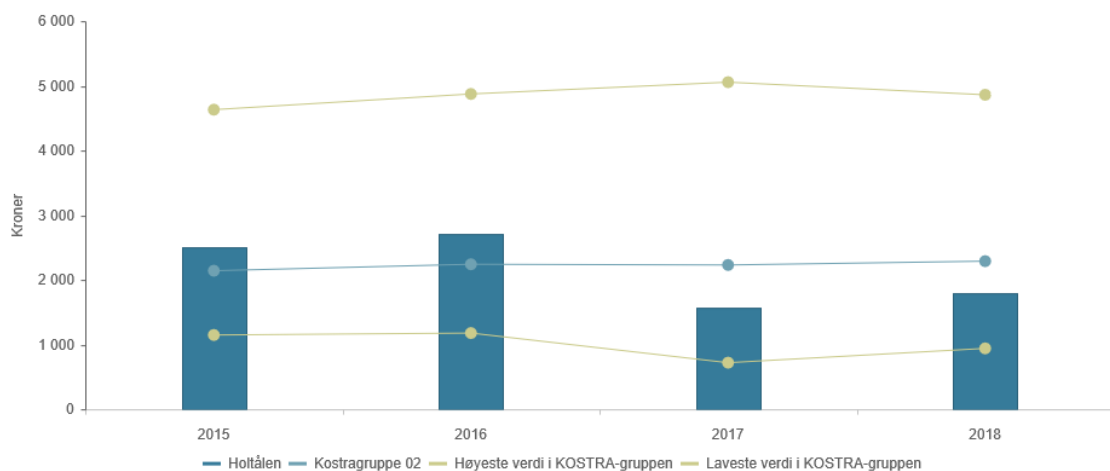
Her er vi på snittet, til tross for at vi sannsynligvis har en langt mer fleksibel opptaksordning enn hva loven krever.

5.5. Kommnehelse

Netto driftsutgifter pr. innbyggere 241 diagnose behandling re-/habilitering (B)

*) Tallene er inflasjonsjustert med endelig deflator (TBU).

**) Graf er justert med utgiftsbehov

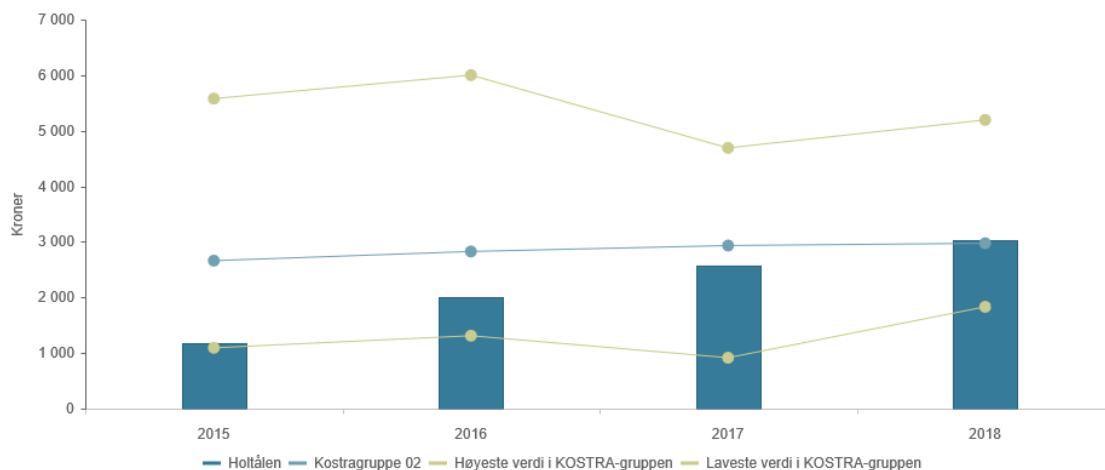

	2015	2016	2017	2018
Holtålen	2 507	2 707	1 576	1 794
Kostragruppe 02	2 142	2 242	2 231	2 290

Her ligger vi under snittet. Se budsjettkommentar.

Netto driftsutg til forebygging, helsestasjons- og skolehelsetj. pr. innb 0-20 år (B) (Kommunekasse)

*) Tallene er inflasjonsjustert med endelig deflator (TBU).

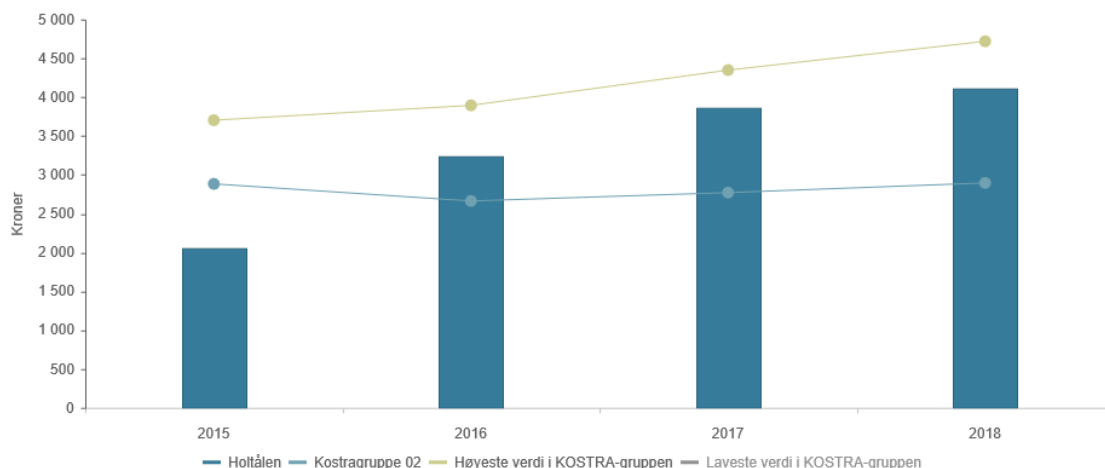
	2015	2016	2017	2018
Holtålen	1 177	1 998	2 563	3 027
Kostragruppe 02	2 661	2 827	2 933	2 974

5.6. Sosiale tjenester

Netto driftsutgifter pr. innbygger til Sosiale tjenester (B)

*) Tallene er inflasjonsjustert med endelig deflator (TBU).

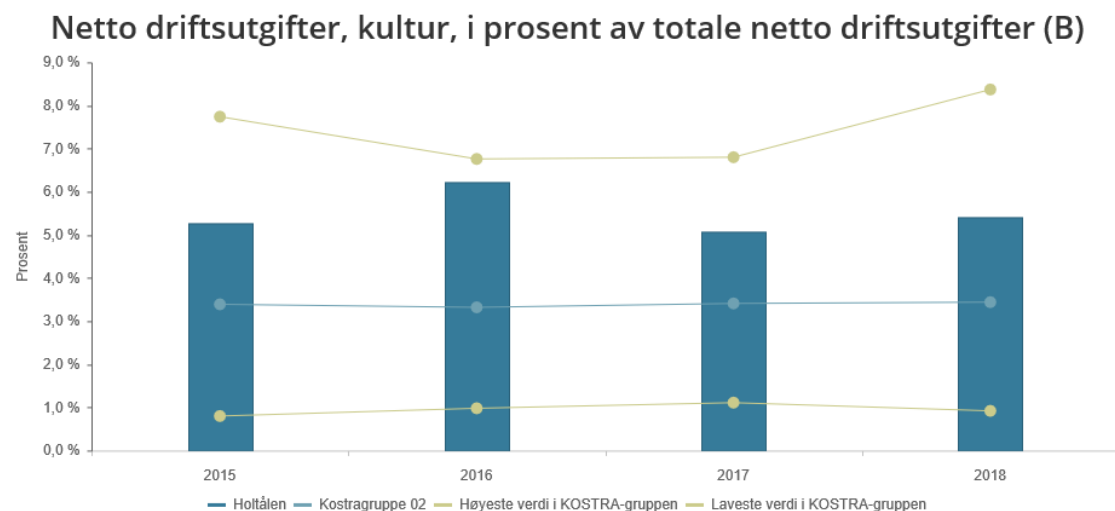
**) Graf er justert med utgiftsbehov

	2015	2016	2017	2018
Holtålen	2 051	3 238	3 857	4 109
Kostragruppe 02	2 883	2 663	2 771	2 895

Her brukes det mye penger. En medvirkende årsak antas å være en interkommunal løsning som har blitt dyrere.

5.7. Kultur, næring og landbruk

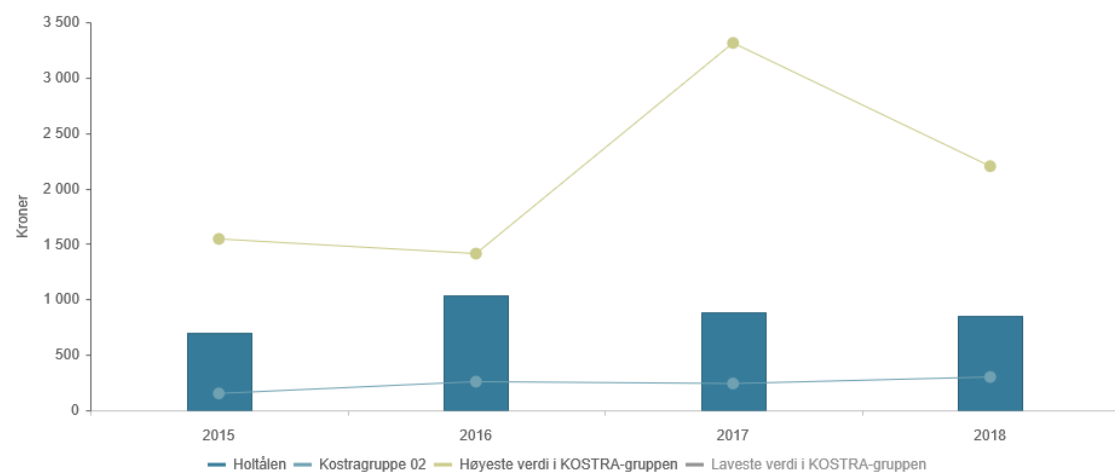
	2015	2016	2017	2018
Holtålen	5,3 %	6,2 %	5,1 %	5,4 %
Kostragruppe 02	3,4 %	3,3 %	3,4 %	3,4 %

Her ligger vi langt over.

Netto driftsutgifter pr. innbyggere 325 tilrettelegging og bistand for næringslivet (B)

*) Tallene er inflasjonsjustert med endelig deflator (TBU).

**) Graf er justert med utgiftsbehov

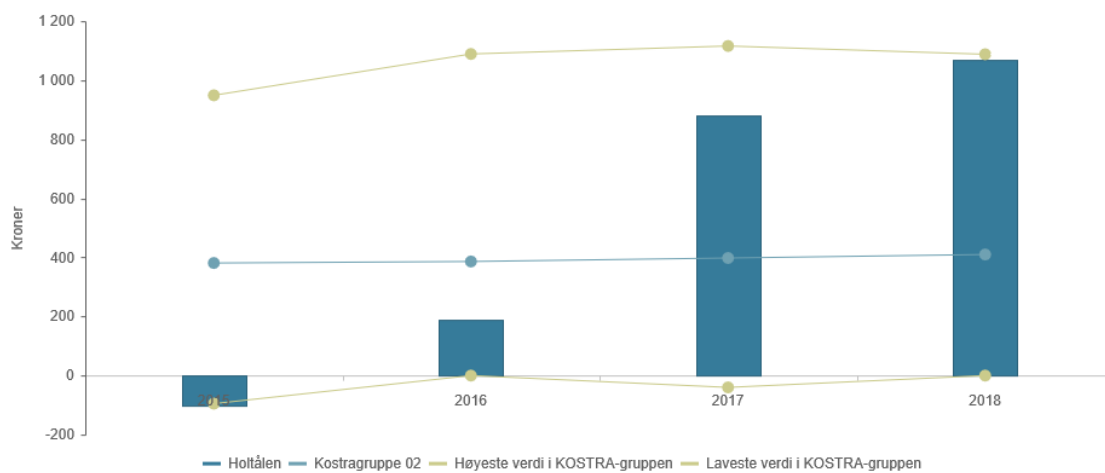
	2015	2016	2017	2018
Holtålen	695	1 038	878	847
Kostragruppe 02	152	258	241	300

Her ligger vi langt over. Antas å være en prioritering i en kommune som sliter med folketall.

Netto driftsutgifter pr. innbyggere 329 landbruksforvaltning og landbruksbasert nær.utv. (B)

*) Tallene er inflasjonsjustert med endelig deflator (TBU).

**) Graf er justert med utgiftsbehov

	2015	2016	2017	2018
Holtålen	-102	188	880	1 071
Kostragruppe 02	381	386	398	410

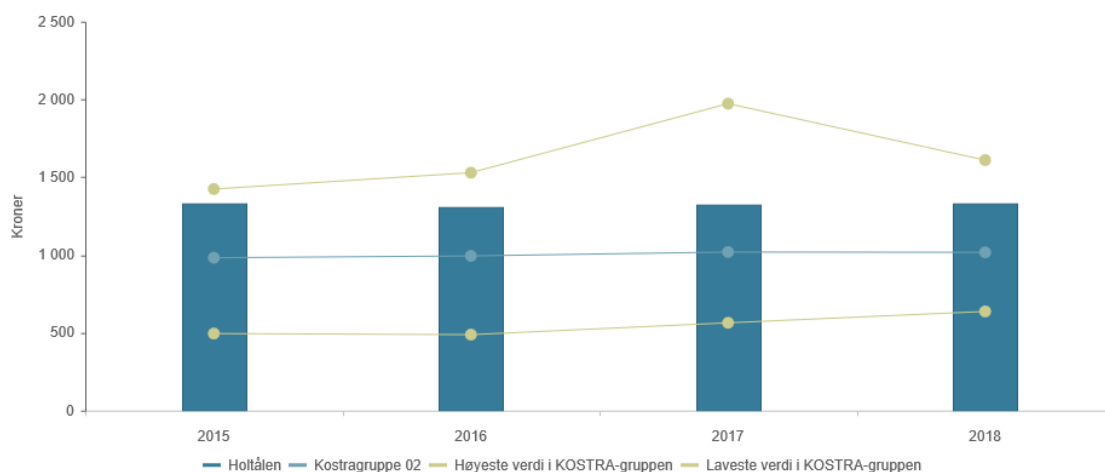
Dette er tall som må vurderes nøyer. Her kan det være rapporteringsfeil.

5.8. Kirke

Netto driftsutgifter pr. innbygger til Kirke (B)

*) Tallene er inflasjonsjustert med endelig deflator (TBU).

**) Graf er justert med utgiftsbehov

	2015	2016	2017	2018
Holtålen	1 334	1 305	1 321	1 334
Kostragruppe 02	982	994	1 019	1 017

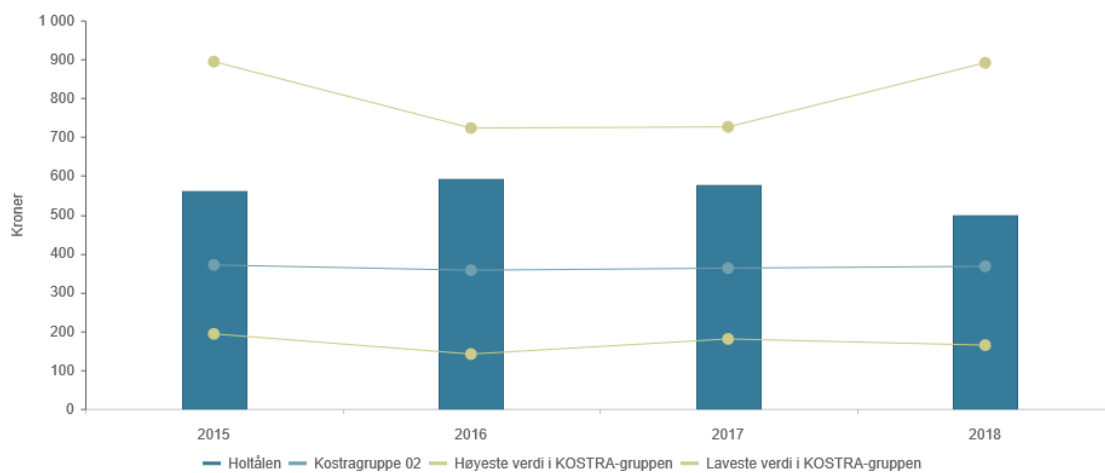
Dette er smådriftsulemper og mange kirker.

5.9. Bibliotek

Netto driftsutgifter pr. innbygger 370 bibliotek (B)

*) Tallene er inflasjonsjustert med endelig deflator (TBU).

***) Graf er justert med utgiftsbehov

	2015	2016	2017	2018
Holtålen	562	591	578	497
Kostragruppe 02	370	357	362	367

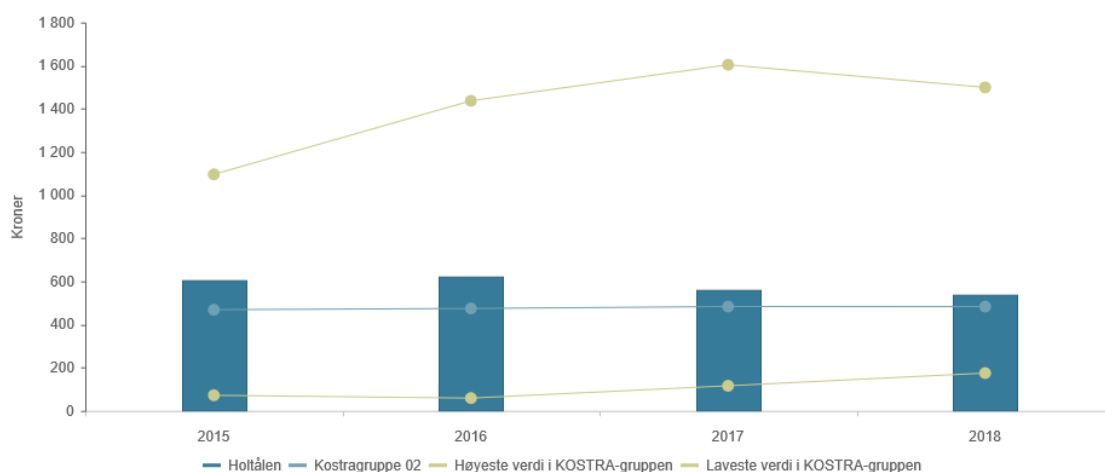
Vi bruker mer til bibliotek enn snittet, men totalbeløpet blir ikke høyt.

5.10. Kulturskole

Netto driftsutgifter pr. innbygger 383 musikk- og kulturskoler (B)

*) Tallene er inflasjonsjustert med endelig deflator (TBU).

***) Graf er justert med utgiftsbehov

	2015	2016	2017	2018
Holtålen	606	620	560	541
Kostragruppe 02	468	474	483	483

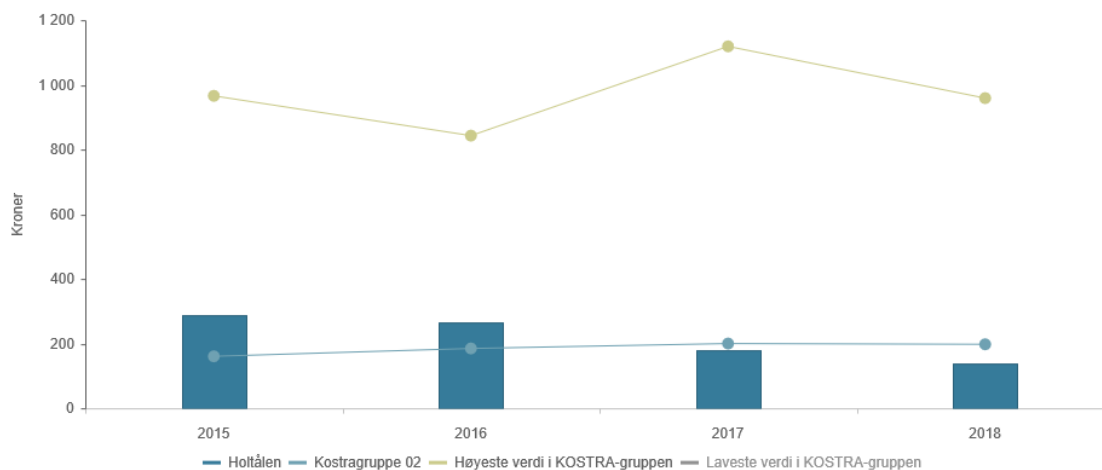
Omtrent på snittet for Kulturskolen.

5.11. Bygningsdrift

Netto driftsutgifter pr. innbygger 121 forvaltningsutgifter i eiendomsforvaltningen (B)

*) Tallene er inflasjonsjustert med endelig deflator (TBU).

**) Graf er justert med utgiftsbehov

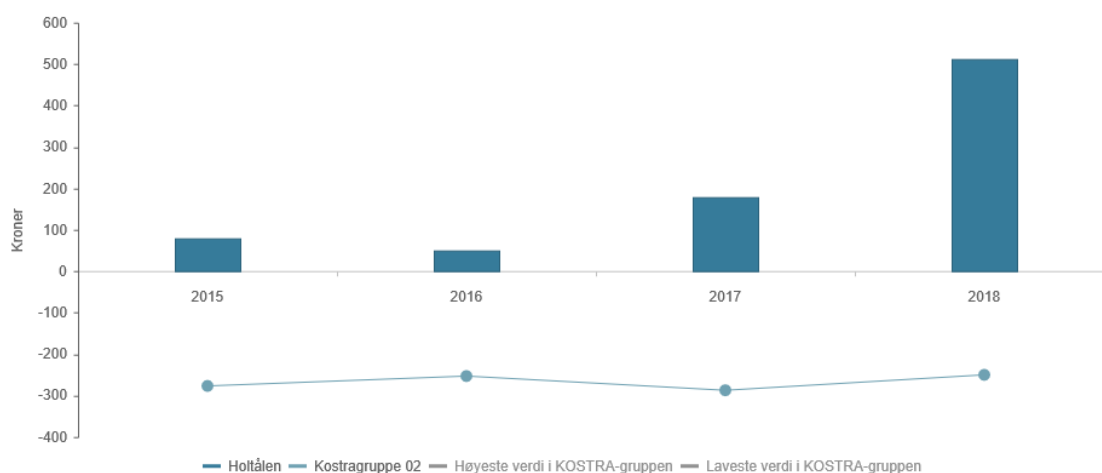
	2015	2016	2017	2018
Holtålen	290	265	180	139
Kostragruppe 02	161	185	200	198

Her har vi hatt en veldig positiv utvikling, for så vidt villet bla. Med moderne energiløsninger og reduksjon i bygningsmasse.

Netto driftsutgifter pr. innbygger 265 kommunalt disponerte boliger (B)

*) Tallene er inflasjonsjustert med endelig deflator (TBU).

**) Graf er justert med utgiftsbehov

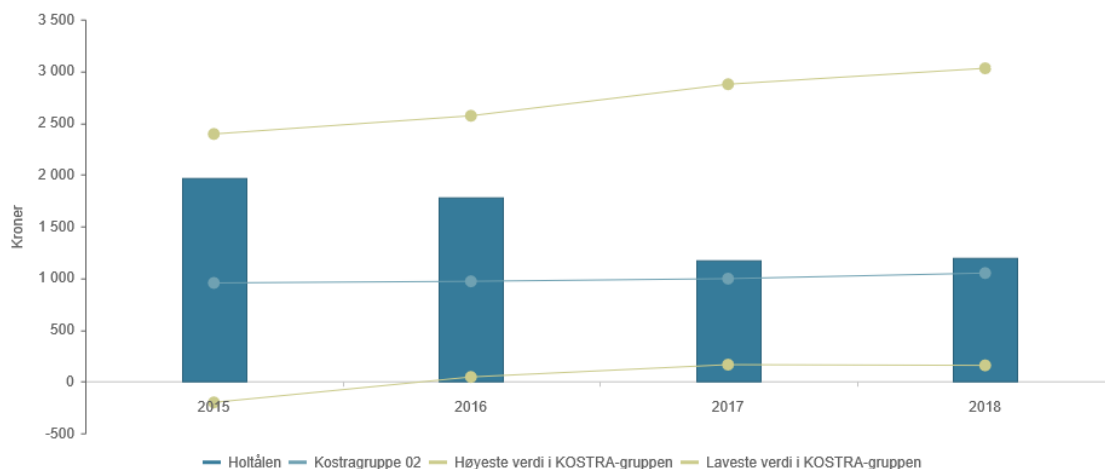
	2015	2016	2017	2018
Holtålen	81	51	179	513
Kostragruppe 02	-277	-253	-287	-250

Små tall, men skyldes i hovedsak satsinger på boliger i forbindelse med bosetting av flyktninger.

Netto driftsutgifter pr. innbygger 261 institusjonslokaler (B)

*) Tallene er inflasjonsjustert med endelig deflator (TBU).

**) Graf er justert med utgiftsbehov

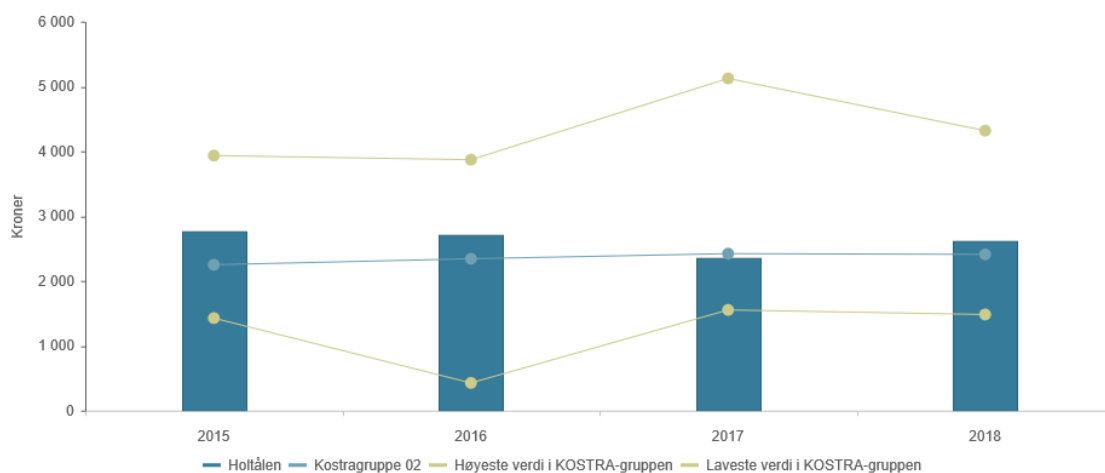
	2015	2016	2017	2018
Holtålen	1 969	1 787	1 168	1 191
Kostragruppe 02	953	969	994	1 048

Som Bygningsdrift.

Netto driftsutgifter pr. innbygger 222 skolelokaler (B)

*) Tallene er inflasjonsjustert med endelig deflator (TBU).

**) Graf er justert med utgiftsbehov

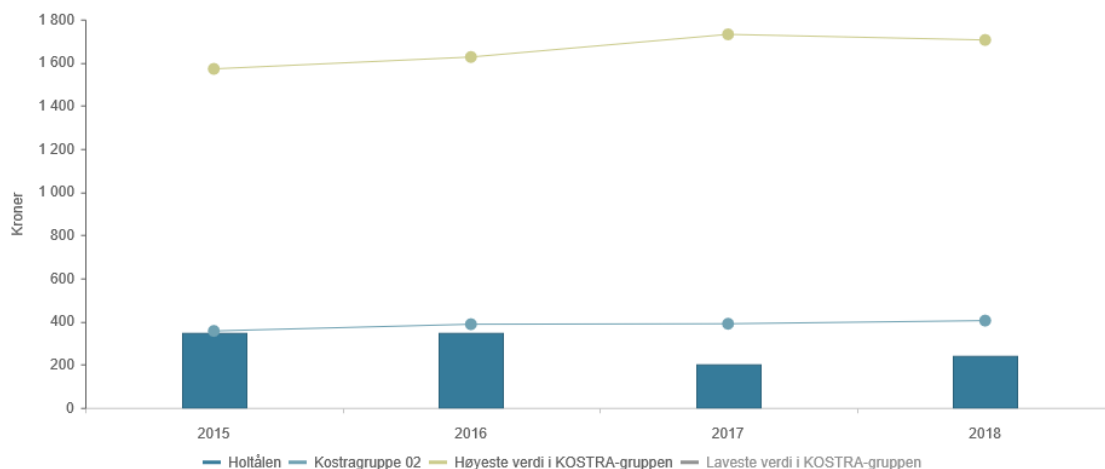
	2015	2016	2017	2018
Holtålen	2 770	2 704	2 358	2 612
Kostragruppe 02	2 249	2 342	2 421	2 409

Stabile og noenlunde normale tall. Positiv utvikling.

Netto driftsutgifter pr. innbyggere 130 administrasjonslokaler (B)

*) Tallene er inflasjonsjustert med endelig deflator (TBU).

**) Graf er justert med utgiftsbehov

	2015	2016	2017	2018
Holtålen	349	347	203	239
Kostragruppe 02	356	387	390	404

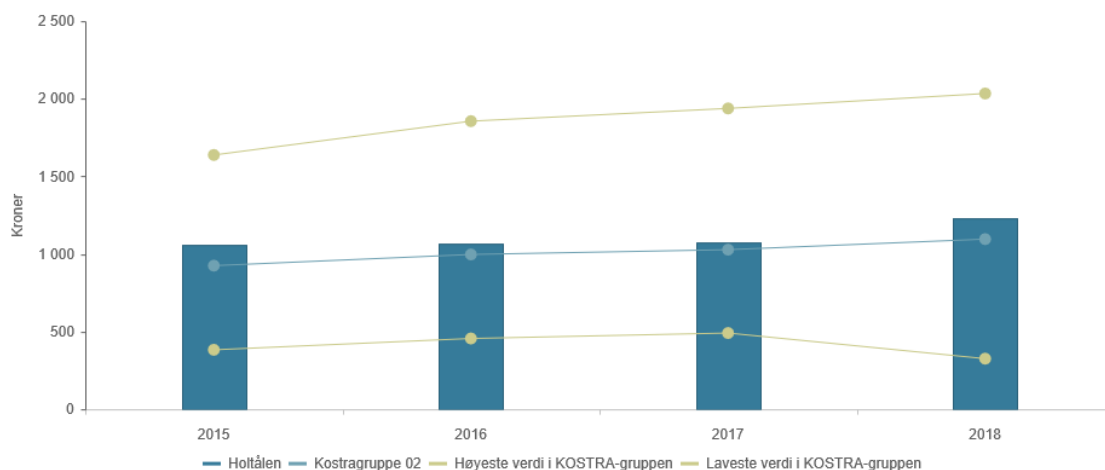
Som Bygningsdrift.

5.12. Tekniske tjenester

Netto driftsutgifter pr. innbyggere 339 beredskap mot branner og andre ulykker (B)

*) Tallene er inflasjonsjustert med endelig deflator (TBU).

**) Graf er justert med utgiftsbehov

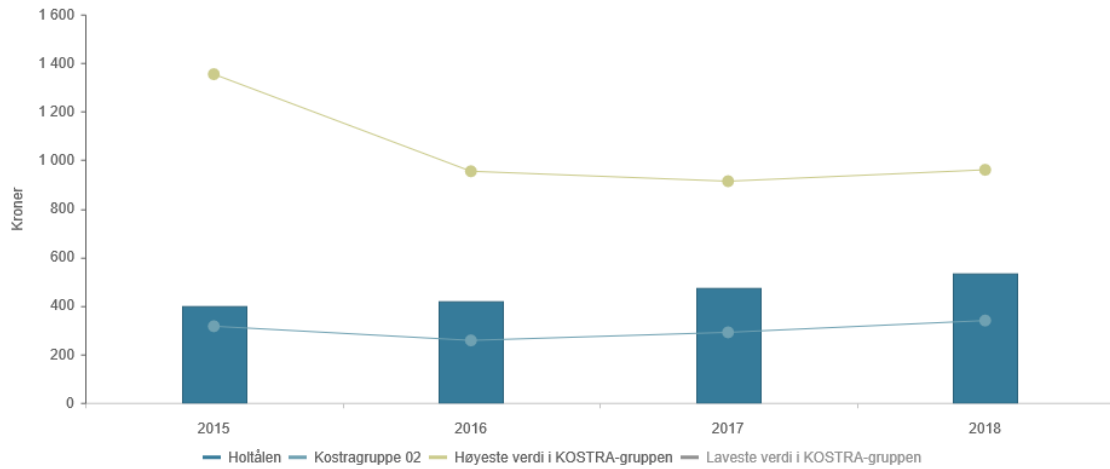
	2015	2016	2017	2018
Holtålen	1 057	1 068	1 078	1 232
Kostragruppe 02	925	997	1 028	1 096

Dette er et interkommunalt område, som også er kostandsdrevet av nedbygging av andre blålys-etater, i første rekke politi.

Netto driftsutgifter pr. innbyggere 301 plansaksbehandling (B)

*) Tallene er inflasjonsjustert med endelig deflator (TBU).

**) Graf er justert med utgiftsbehov

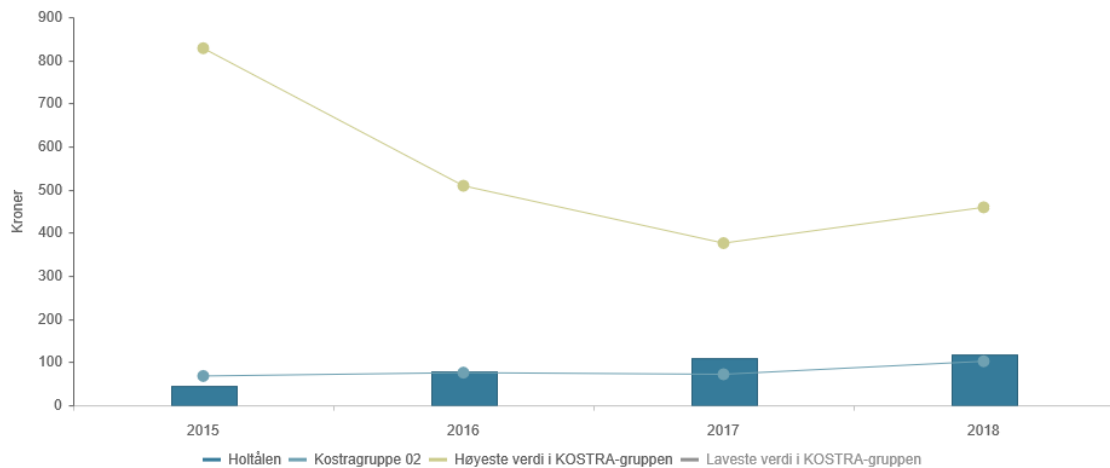
	2015	2016	2017	2018
Holtålen	398	421	472	535
Kostragruppe 02	316	257	290	339

Ingen spesiell kommentar.

Netto driftsutgifter pr. innbyggere 302 byggesaksbehandling og eierseksjonering (B)

*) Tallene er inflasjonsjustert med endelig deflator (TBU).

**) Graf er justert med utgiftsbehov

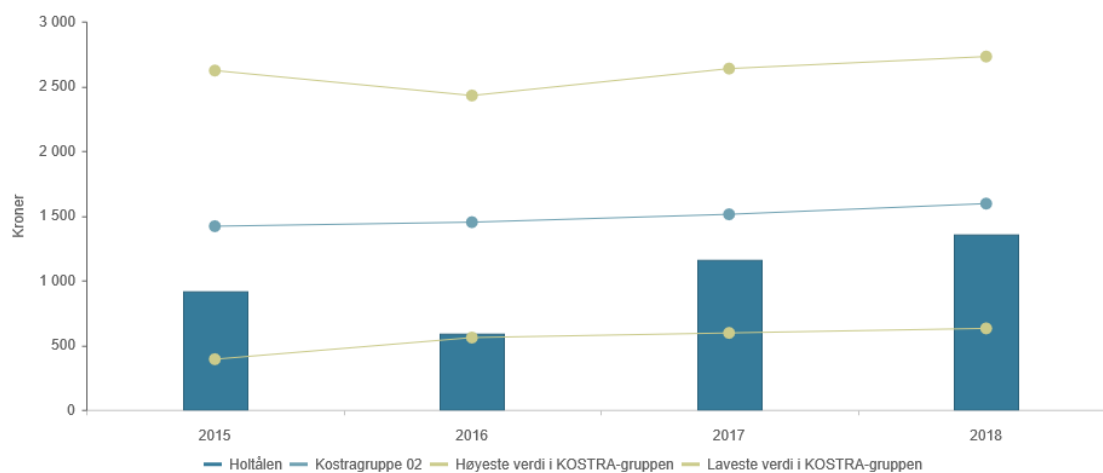
	2015	2016	2017	2018
Holtålen	45	79	110	117
Kostragruppe 02	68	76	72	102

Ingen spesiell kommentar.

Netto driftsutgifter pr. innbyggere 332 kommunale vei er (B)

*) Tallene er inflasjonsjustert med endelig deflator (TBU).

**) Graf er justert med utgiftsbehov

	2015	2016	2017	2018
Holtålen	912	586	1 157	1 356
Kostragruppe 02	1 418	1 450	1 510	1 593

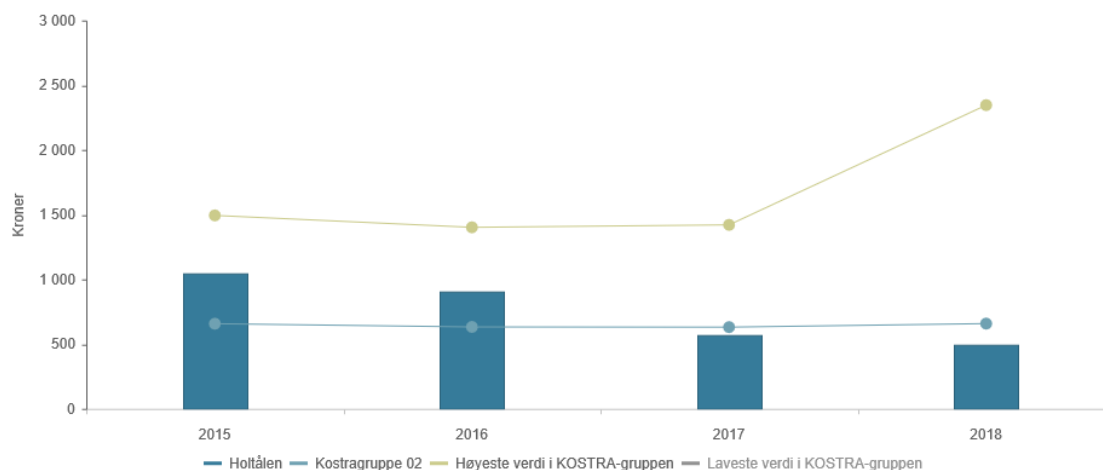
Fortsatt lavt, men økt i hovedsak for å dekke økte brøytekostnader.

5.13. Sentraladministrasjon

Netto driftsutgifter pr. innbyggere 100 politisk styring (B)

*) Tallene er inflasjonsjustert med endelig deflator (TBU).

**) Graf er justert med utgiftsbehov

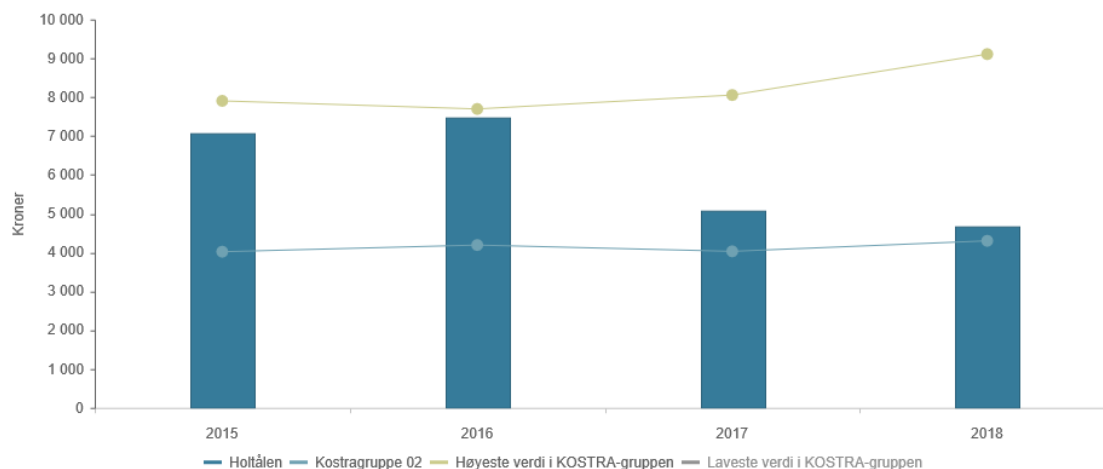
	2015	2016	2017	2018
Holtålen	1 051	907	568	495
Kostragruppe 02	657	633	631	658

Her er det gjort kraftige rasjonaliseringer.

Netto driftsutgifter pr. innbyggere 120 administrasjon (B)

*) Tallene er inflasjonsjustert med endelig deflator (TBU).

***) Graf er justert med utgiftsbehov

	2015	2016	2017	2018
Holtålen	7 063	7 487	5 089	4 681
Kostragruppe 02	4 019	4 191	4 030	4 300

Også her er det gjort store grep. reduksjonen er betydelig, og vi er nå på snittet.

5.14. Oppsummering

Kommunens kostnadsnivå er stort sett på eller under sammenlignbare kommuner. På store sektorer som Pleie og omsorg er vi svært effektive. Det er gjort store bedringer på områdene bygningsdrift, politisk styring og administrativ ressursbruk i de siste årene, en villet utvikling, basert bla. på konklusjoner fra den tiden kommunen var på ROBEK.

6. Økonomiplan 2020 – 2023

6.1. Bevilgningsoversikt drift (§ 5-4)

Bevilgningsoversikt drift - 2020-2023 - Holtålen kommune							
<small>(KST 66/19)</small>							
Post	Beskrivelse	Regnskap 2018	Budsjett 2019	Budsjett 2020	Prognose 2021	Prognose 2022	Prognose 2023
1	Rammetilskudd	85 977 662	88 336 000	93 583 000	95 565 000	97 473 000	99 788 000
2	Inntekts- og formueskatt	42 916 837	43 618 000	45 251 000	46 294 293	47 400 456	48 248 820
3	Eiendomsskatt	7 563 080	7 534 000	8 305 412	8 305 412	8 305 412	8 305 412
4	Andre generelle driftsinntekter	6 852 050	4 867 200	2 250 000	2 298 500	2 348 075	2 398 725
5	Sum generelle driftsinntekter	143 309 629	144 355 200	149 389 412	152 463 205	155 526 943	158 740 957
6	Sum bevilgninger drift, netto	-	-	-138 543 466	-141 235 889	-146 064 194	-148 863 890
7	Avskrivninger	-11 778 359	-11 446 768	-13 209 345	-13 487 311	-13 774 349	-14 061 162
8	Sum netto driftsutgifter	-11 778 359	-11 446 768	-151 752 811	-154 723 200	-159 838 543	-162 925 052
9	Brutto driftsresultat	131 531 270	132 908 432	-2 363 399	-2 259 995	-4 311 600	-4 184 095
10	Renteinntekter	1 847 690	1 910 991	2 371 991	2 373 491	2 375 036	2 376 626
11	Utbytter	12 183 770	580 000	1 950 000	2 000 000	2 100 000	2 150 000
12	Gevinst og tap på finansielle omløpsmidler	-	-	-	-	-	-
13	Renteutgifter	-7 137 811	-6 600 000	-7 380 000	-7 380 000	-7 380 000	-7 380 000
14	Avdrag på lån	-5 752 960	-6 000 000	-9 100 000	-9 700 000	-9 850 000	-10 000 000
15	Netto finansutgifter	1 140 689	-10 109 009	-12 158 009	-12 706 509	-12 754 964	-12 853 374
16	Motpost avskrivninger	11 778 359	11 446 768	13 209 346	13 586 791	13 975 559	14 375 650
17	Netto driftsresultat	144 450 318	134 246 191	-1 312 062	-1 379 713	-3 091 005	-2 661 819
18	Overføring til investering	-	-	-	-	-	-
19	Netto avs. til eller bruk av bundne driftsfond	1 003 536	2 005 801	-765 904	-779 635	-793 595	-807 782
20	Netto avs. til eller bruk av disposisjonsfond	-8 508 591	3 580 268	2 077 966	2 159 348	3 884 600	3 469 601
21	Dekning av tidligere års merforbruk	-	-	-	-	-	-
22	Sum disp. eller dekning av netto driftsresultat	-7 505 055	5 586 069	1 312 062	1 379 713	3 091 005	2 661 819
23	Fremført til inndeckn. i senere år (merforbruk)	-	-	-	-	-	-

Kolonnene Regnskap 2018 og Budsjett 2019 viser dessverre ikke korrekte tall fordi rapportene fra økonomisystemet ikke hensyntar endringen av lovlig KOSTRA-artene fra 2020 for tidligere budsjett- og regnskapsår.

6.2. Økonomisk oversikt drift (§ 5-6)

Økonomisk oversikt drift - 2020-2023 - Holtålen kommune							
<small>(KST 66/19)</small>							
Post	Beskrivelse	Regnskap 2018	Budsjett 2019	Budsjett 2020	Prognose 2021	Prognose 2022	Prognose 2023
1	Rammetilskudd	85 977 662	88 336 000	93 583 000	95 565 000	97 473 000	99 788 000
2	Innteks- og formuesskatt	42 916 837	43 618 000	45 251 000	46 294 293	47 400 456	48 248 820
3	Eiendomsskatt	7 563 080	7 534 000	8 305 412	8 305 412	8 305 412	8 305 412
4	Andre skatteinntekter	-	-	-	-	-	-
5	Andre overføringer og tilskudd fra staten	6 852 050	4 867 200	2 250 000	2 298 500	2 348 075	2 398 725
6	Overføringer og tilskudd fra andre	36 565 883	21 887 833	22 603 757	23 281 570	23 979 733	24 698 218
7	Brukerbetalinger	8 726 089	9 017 735	7 919 500	8 157 085	8 401 798	8 653 638
8	Salgs- og leieinntekter	19 712 550	20 508 421	23 627 801	24 190 890	24 767 962	25 359 008
9	Sum driftsinntekter	208 314 151	195 769 189	203 540 470	208 092 750	212 676 436	217 451 821
10	Lønnsutgifter	-116 306 419	-107 146 530	-108 688 982	-111 945 226	-116 175 869	-118 750 523
11	Sosiale utgifter	-22 583 512	-23 649 681	-24 585 634	-24 322 876	-25 243 834	-25 803 515
12	Kjøp av varer og tjenester	-53 794 113	-51 594 659	-50 001 947	-50 991 212	-51 995 951	-53 026 992
13	Overføringer og tilskudd til andre	-11 225 267	-9 453 961	-9 417 961	-9 606 120	-9 798 033	-9 993 724
14	Avskrivninger	-11 778 359	-11 446 768	-13 209 345	-13 487 311	-13 774 349	-14 061 162
15	Sum driftsutgifter	-215 687 670	-203 291 599	-205 903 869	-210 352 745	-216 988 036	-221 635 916
16	Brutto driftsresultat	-7 373 519	-7 522 410	-2 363 399	-2 259 995	-4 311 600	-4 184 095
17	Renteinntekter	1 847 690	1 910 991	2 371 991	2 373 491	2 375 036	2 376 626
18	Utbytter	12 183 770	580 000	1 950 000	2 000 000	2 100 000	2 150 000
19	Gevinster og tap på finansielle omløpsmidler	-	-	-	-	-	-
20	Renteutgifter	-7 137 811	-6 600 000	-7 380 000	-7 380 000	-7 380 000	-7 380 000
21	Avdrag på lån	-5 752 960	-6 000 000	-9 100 000	-9 700 000	-9 850 000	-10 000 000
22	Netto finansutgifter	1 140 689	-10 109 009	-12 158 009	-12 706 509	-12 754 964	-12 853 374
23	Motpost avskrivninger	11 778 359	11 446 768	13 209 346	13 586 791	13 975 559	14 375 650
24	Netto driftsresultat	5 545 529	-6 184 651	-1 312 062	-1 379 713	-3 091 005	-2 661 819
25	Overføring til investering	-	-	-	-	-	-
26	Netto avs. til eller bruk av bundne driftsfond	1 003 536	2 005 801	-765 904	-779 635	-793 595	-807 782
27	Netto avs. til eller bruk av disposisjonsfond	-8 508 591	3 580 268	2 077 966	2 159 348	3 884 600	3 469 601
28	Dekning av tidligere års merforbruk	-	-	-	-	-	-
29	Sum disponeringer eller dekning av netto driftsresultat	-7 505 055	5 586 069	1 312 062	1 379 713	3 091 005	2 661 819
30	Fremført til inndekning i senere år (merforbruk)	-	-	-	-	-	-

Kolonnene Regnskap 2018 og Budsjett 2019 viser dessverre ikke korrekte tall fordi rapportene fra økonomisystemet ikke hensyntar endringen av lovlige KOSTRA-artene fra 2020 for tidligere budsjett- og regnskapsår.

7. RO 01 – Sentraladministrasjon

7.1. Oppgaver og organisering

Sentraladministrasjonen består av ulike fellestjenester og fellesutgifter oppvekst. Rammeområdet samler mange av kommunens fellesutgifter som i hovedsak yter tjenester til resten av organisasjonen. Områdets hovedmålsetting er å bidra til at tjenesteproduksjonen overfor innbyggerne gjøres lettest mulig for tjenesteytende enhetene.

7.2. Målsettinger

På ansvar 1400 Servicetorget er arbeidet med å oppdatere etterslepet med arkiv igangsatt. Holtålen utarbeider en arkivplan som skal sikre at kommunen ivaretar arkivansvaret sitt etter arkivlovenes § 6, «Offentlige organ plikter å ha arkiv, og disse skal være ordna og innretta slik at dokumentene er trygge som informasjonskilder for samtid og ettertid.»

Arkivplanen skal gjenspeile de faktiske forhold i kommunen og vil være i kontinuerlig endring. Hittil har arbeidet med arkivplan samt rydding, sortering og registrering / skanning foregått i servicetorget på kveldstid. I tillegg er det innleid en 50% vikarressurs. Landbruksarkivet og bygningsarkivet er ferdig arkivert og digitalisert. Det arbeides nå med personalarkivet og delingsarkivet, men fremdeles gjenstår det et stort arkivarbeid på skolene, helsesenteret, legekantoret mm. Dette er en jobb som servicetorget ikke klarer å utføre på egen hånd.

Hvis Holtålen ønsker å gjøre arkivjobben selv må det settes av fulle stillinger til dette arbeidet da kontinuitet i arbeidet er nødvendig. Kommunen kan også velge å sende alle arkiver til depot hos IKA Trøndelag, ordnet eller uordnet. Som nevnt er ordning med arkiv er en tidkrevende jobb som fordrer kunnskap og grundige forberedelser.

7.3. Ressursbruk

Området i sin helhet øker fra 19.8 Mill til 20.7 Mill, en økning på 846'.

Ansvar 2100: Økningen på 87' skyldes påregnet økte refusjonskrav fra andre kommuner (skole og voksenopplæring) i 2020.

Ansvar 1400: Økningen på 592' i Servicetorget skyldes blant annet økte lønnskostnader i 2020. I 2019 ble det budsjettert med ca. 2,5 årsverk fordi to ansatte hadde delvis permisjon i hele 2019, i tillegg ble en 60 % stilling spart høsten 2019 grunnet pensjon. I 2020 er det budsjettert med 3,2 årsverk, fordi ansatte kommer tilbake i ordinære stillingsstørrelser.

I 2019 ble det budsjettert med 236' i bruk av bundne fond (til digitalisering av landbruksarkiv) på ansvar 1400, noe som det ikke er budsjettert med i 2020.

Ansvar 1410: Økningen på kr 87' skyldes hovedsakelig en økning i avgifter, gebyrer og lisenser.

7.4. Bevilgninger - oversikt

Ansvar	Navn	Budsjett 2020	Budsjett 2019	Regnskap 2018
1100	Kommunestyre og formannskap	1 631 273	1 656 889	1 496 530
1110	Stortings- og kommunevalg	0	95 838	0
1130	Arbeidsmiljøutvalget	0	0	1 000
1140	Ymse råd og utvalg	150 360	106 320	139 881
1160	Kontroll og revisjon	481 738	447 543	439 365
1170	Utgifter etter formannskap	45 000	15 000	5 800
1199	Reserverte tilleggsbevilgninger	250 000	0	0
1200	Rådmannskontoret	1 635 514	1 553 468	1 452 634
1205	Personal	1 566 688	1 659 140	1 638 097
1220	Frivilligsentralen	497 763	486 179	402 197
1230	Flommen 2011	0	0	3 483
1250	Lærlinger	576 521	691 368	570 257
1300	Økonomi	3 802 923	3 566 866	2 493 403
1310	Interkommunalt regnskapskontor	2	-1	0
1320	IKT	3 935 458	3 637 257	2 775 924
1400	Servicetorget	1 556 113	1 053 876	1 814 437
1410	Fellesutgifter sentraladministrasjon	1 870 577	1 833 577	1 610 468
2100	Skolefaglig ansvarlig	2 216 613	2 129 579	1 945 646
RO 01	Sentraladministrasjon	20 216 543	18 932 899	16 789 122

8. RO 02 – Hov skole

8.1. Formål og organisering

Hov skole skal drive en 1.-10. skole ut ifra gjeldende lover og forskrifter. Elevene skal ha et trygt og godt skolemiljø som fremmer helse, trivsel og læring. Skolen skal være godt organisert og ha kvalifisert personale med god kompetanse for å sikre god kvalitet i skolen.

9.2. Målsettinger

Et av hovedmålene for skolen er å ha et godt læringsmiljø, der elevene får tilegnet seg kunnskap ut ifra sitt potensiale. Det er også et mål at de ansatte skal trives, slik at elever og ansatte skal ha det bra i lag.

Skolen har ikke vært fornøyd med mobbeundersøkelsesskjemaet som vi har brukt på 1.-10. trinn. Vi har derfor innført Spekter-undersøkelsen som digital, og som er anbefalt fra nasjonalt senter for læringsmiljø og atferdsforskning ved Universitetet i Stavanger. Den er ikke anonym og gir kontaktlærer veldig god informasjon om klassemiljøet, og gjør det enklere å jobbe med læringsmiljøet i klassen.

Skolen gjennomfører kollegaveiledning og skolevandring to ganger i året. Dette bidrar til en bedre delingskultur og en lærende organisasjon. Fagfornyelsen med nye kompetansemål blir innført høsten 2020, og utviklingstiden på skolen blir derfor benyttet til å sette oss inn i de nye læreplanene. Skolen har i forbindelse med fagfornyelsen også begynt med utviklingsarbeidet «Vurdering». Her har vi fokus på hvordan skal vi vurdere elevarbeid, hvordan gi gode tilbakemeldinger til elevene, elevmedvirkning, elevvurdering og utprøving av ulike måter å vurdere på.

Videreutdanning er også et prioritert område. Tre lærere har fullført videreutdanning, en lærer blir ferdig våren 2020 og to lærere begynner på videreutdanning høsten 2020. For å oppfylle de nye kompetansekravene i opplæringsloven må en del lærere ta videreutdanning for at de skal kunne fortsette å undervise i fagene engelsk, norsk og matematikk.

Det er et mål å ligge på og over landsgjennomsnittet i nasjonale prøver, og for første gang har skolen greid dette målet for 5. trinn. På Hov skole har vi en lærer som har lærerspesialistfunksjon på IT, og som er delvis finansiert av Udir. Denne ordningen vil vi gjerne videreføre i 2020 og flere år fremover, da vi har behov for hjelp til opplæring av ansatte innenfor IT. Vi ønsker også lærerspesialistutdanning innenfor begynneropplæring på 1.-4. trinn og kommer til å prioritere dette neste høst.

Det ble innkjøpt Chromebook til alle elevene på 5.-10. trinn og to sett med Chromebook til 1.-4. trinn. 5.-10. trinn har kommet godt i gang med å bruke Chromebook og vi ser at det fungerer godt. Chromebook blir innført etter nyttår på 1.-4. trinn.

Vi har også fokus på BTI (bedre tverrfaglig innsats) på skolen, der det blir opprettet stafettlogger på elever som trenger litt ekstra oppmerksomhet i en periode. BTI modellen skal bedre samhandlingen mellom de ulike kommunale tjenestene som jobber med barn og unge.

8.2. Ressursbruk

Ut ifra den rammen som rammeområde 02 har fått vil vi greie å gjennomføre lik drift som vi har nå. Det gir oss muligheter til fortsatt å drive med tidlig innsats på alle trinn, og til å være to lærere i noen timer slik at elever som trenger litt ekstra hjelp får dette. Høsten 2019 delte vi 8. trinn i to grupper siden de var 29 elever. Dette ser vi er positivt for elevene og vi kommer til å videreføre denne ordningen også neste skoleår.

Siden fagfornyelsen blir innført høsten 2020 kommer vi til å ha behov for innkjøp av nye lærebøker/ e-bøker i 2021. Lærerne kommer til å bruke våren 2019 og høsten 2020 til å finne ut hva skolen trenger av nye lærebøker. De gamle lærebøker kommer ikke til å tilfredsstillende de nye kompetansekravene, og vi må derfor beregne å måtte gå til innkjøp av helt nye læreverk i alle fag. Dette kommer til å bli et betydelig økonomisk løft ved neste budsjettperiode i 2021.

8.3. Bevilgninger - oversikt

Ansvar	Navn	Budsjett 2020	Budsjett 2019	Regnskap 2018
2110	Hov skole	19 953 108	19 125 617	18 641 169
2130	SFO Ålen	345 250	306 770	516 982
RO 02	Hov skole	20 298 358	19 432 387	19 158 151

9. RO 03 – Helse

9.1. Formål og organisering

Helseområdet omfatter i tillegg til legetjeneste, fysioterapi og helsestasjon, også interkommunalt barnevern og utgifter knyttet til IMA på Røros sykehus.

Barnevernet er et interkommunalt samarbeid med Røros kommune som vertskommune. IMA er det samme, men der er St. Olavs hospital tjenesteleverandør igjennom en avtale med Røros kommune.

9.2. Målsettinger

Som nevnt innledningsvis, har kommunen ingen overordnet vedtatt målstruktur. Området helse har heller ingen interne målsettinger som er relevante.

Dette punktet gis derfor ikke innhold.

9.3. Ressursbruk

Budsjettet for helse øker mye. Nominelt øker budsjettet med ca. 1.275.000, reelt sett (korrigert for pris og lønnsvekst) med ca. 940.000, hvorav ca. 420.000 er relatert til de interkommunale løsningene IMA og legevakt. Reel økning for «resten» er derfor på 520.000. Økningene relatert til følgende områder:

Som en ser er hovedveksten knyttet til Fellesutgifter helse og helsestasjon. Når det gjelder fellesutgifter helse, er dette i hovedsak opprettelse av stilling som avd. leder helse. Helse har ikke hatt noen ledelse annet enn rådmannen, og behovet har lenge vært til stede. Nå har vi i snart et år hatt denne løsningen, og resultatene er etter rådmannens mening svært gode. Bl.a. har inntjeningen på legekantoret økt kraftig, pga oppfølging av bl.a. takster.

Når det gjelder helsesøstertjenesten, skyldes denne økningen at kommunen nå har fått besatt begge helsesøsterstillingene.

Helsetjenestene er en tjeneste der en oppfatter det slik at innbyggerne er opptatt av nærhet. Kommunen har i dag 2 leger pluss en såkalt LIS, tidligere turnuskandidat. Vi har vært av den oppfatning at vi har hatt en godt bemannet legetjeneste. Selv om våre leger har ledige plasser på fastlegelistene, skyldes dette egentlig at listene er for store. Våre leger har mye belastning til andre oppdrag. Dette er legevakt, deltakelse på IMA, helsestasjon, pleie og omsorg og også andre områder. Kommunebarometret sier at kommunens legedekning er svak.

Når en ser på KOSTRA-tallene under pkt 5.5, viser disse at kommunen bruker lite penger til helse, faktisk ca. 78 % av KOSTRA-gruppen. Nå trenger dette selvsagt ikke å bety noe, da dette er en indikasjon på lokal prioritering. Men dersom kommunes ressursbruk skal opp på KOSTRA-nivå til gruppe 2, må ressursbruken økes mer enn det budsjettforslaget for 2020 tilsier. Når det gjelder helsestasjon ligger vi relativt sett bedre an, med ressursbruk i litt over snittet. Når vi nå øker såpass kraftig, vil vi ligge veldig godt an.

Utfordringen for helsetjenesten fremover er å stabilisere og styrke kommunen legekantor. Dette er en forutsetning for at vi over tid skal kunne ha et lokalt tilbud på området.

De interkommunale løsningene vi har er dyre. Vi bruker ca. dobbelt så mye per innbygger til legevakt enn f.eks. Midtre Gauldal. IMA er et godt, men meget dyrt tilbud. Begge disse tiltakene henger sammen med kommunen overordnede samarbeidsavtale med Røros og må vurderes i den sammenheng.

9.4. Bevilgninger - oversikt

Ansvar	Navn	Budsjett 2020	Budsjett 2019	Regnskap 2018
3530	Barnevern	3 428 000	3 418 865	3 043 972
3540	Fellesutgifter helse	375 971	0	0
3550	Legekantor	4 297 159	4 135 932	4 573 396
3560	Fysioterapi	661 996	631 948	594 504
3570	Helsestasjon og helsesøster	1 522 105	1 195 506	1 187 068
3600	Intermediæravdeling Røros	2 223 470	1 851 293	1 969 747
RO 03	Helse	12 508 701	11 233 544	11 368 687

10. RO 04 – Teknisk

10.1. Formål og organisering

Området omfatter interkommunalt brann- og redningstjeneste og tradisjonelle områder på teknisk som ikke er VAR/ kommunal veg. Dette gjelder plan og miljø, byggesak og kart/ oppmåling. Kommunen har 2 årsverk på dette området i tillegg til brann. Kart og oppmålingstjenester kjøpes av privat leverandør.

10.2. Målsettinger

Holtålen brann og redning skal være tilstrekkelig øvet og være i stand til å ta hånd om de fleste akutte hendelser i kommunen.

Når det gjelder de andre avdelingene, gjelder samme problematikk som andre områder, dvs. manglende overordnede målsettinger.

10.3. Ressursbruk

Utgiftene på området øker med 244.000, eller 5,9 %. Økningen ut over pris/lønnsvekst skyldes områdene byggesak og brann. Når det gjelder byggesak, skyldes dette noe svakere inntektsutvikling fra gebyrer enn budsjett 2019. Dette varierer over tid, men kan best løses med økning av gebyrene. Det er ikke lagt opp til det i forslaget til gebyrregulativ, selv om vi ligger lavt i gebyrnivå på byggesak.

Det andre området er brann. Her har rådmannen redusert brannsjefens forslag noe. Brann og organisering av dette vil være tema relativt raskt på nyåret. Budsjettet må derfor vurderes på nytt igjen da.

På området plan, er det ikke budsjettert utgifter til arbeidet med kommuneplanens samfunnsdel, da dette er noe usikkert. Det vil sannsynligvis bli laget en egen sak om kostnader og inndekning av dette.

10.4. Bevilgninger - oversikt

Ansvar	Navn	Budsjett 2020	Budsjett 2019	Regnskap 2018
6100	Plan og miljø	979 452	971 276	1 056 392
6101	Brann	2 812 728	2 707 422	2 342 219
6102	Feiing	-1	-1	0
6104	Byggesak	453 183	265 731	236 994
6105	Kart og oppmåling	-1	-1	78 895
6109	Snøskuterløyper	0	0	68 294
6110	Fellesutgifter teknisk	73 893	130 984	113 958
RO 04	Teknisk	4 319 254	4 075 411	3 896 752

11. RO 05 – Natur

11.1. Ressursbruk

Området har ingen kostnader, og kommenteres derfor ikke.

11.2. Bevilgninger - oversikt

Ansvar	Navn	Budsjett 2020	Budsjett 2019	Regnskap 2018
6551	Kommunalt viltfond	0	0	0
6553	Elgprosjekt Gauldalen	0	0	0
6554	Felling av skaderovdyr	0	0	0
RO 05	Natur	0	0	0

12. RO 06 – Kirke

12.1. Ressursbruk

Det vises til budsjettforslag fra kirkelig fellesråd. Dette forslaget ligger 135.000 over budsjettforslaget til kommunen. Konsekvensene av dette fremgår av fellesrådets budsjettforslag. Holtålen kommune brukte i 2018 vel 600.000 mer til kirke enn KOSTRA-gruppe 2. Dette er hovedbegrunnelsen for at en prøver å holde igjen på kirkebudsjetten.

12.2. Bevilgninger - oversikt

Ansvar	Navn	Budsjett 2020	Budsjett 2019	Regnskap 2018
5700	Kirkelig fellesråd	2 600 000	2 600 000	2 701 248
RO 06	Kirke	2 600 000	2 600 000	2 701 248

13. RO 07 – Kultur, næring og landbruk

13.1. Formål og organisering

Rammeområdet 7 inneholder områdene næring og kultur. Innunder disse områdene ligger også ansvaret for Hovet (aktivitetsbasert og inventar) og kontaktperson opp mot felles landbrukskontor på Os. I tillegg ligger de økonomiske forpliktelsene kommunen har ovenfor landbrukskontoret under dette rammeområdet.

Formålet innenfor rammeområdet er følgende:

Kultur/ kulturkontor: Legge til rette for aktiviteter generelt innenfor kulturområdet, lærlingearbeid, arbeid rettet mot barn og unge – herunder arbeid med MOT, drifte museene sammen med arbeidsutvalgene, kulturminnevern, utgi Oppunder Fjellbandet, drifte Hovet (aktivitet - utleie) med spesielt ansvar på ettermiddag/kveld og støtte opp under lag/foreninger innenfor de rammene en har. Arrangement er også en viktig del innenfor området.

Næring: Legge til rette (tilrettelegger) for næringsaktivitet med de virkemidlene en har. Samarbeid mot eksterne organisasjoner som for eksempel Rørosregionen næringshage, Destinasjon Røros, Gaula Natursenter, Trøndelag fylkeskommune, og for ikke å glemme lokalt næringsliv. Saksbehandler for næringsfondet, Gaula- og risikokapitalfondet. Gjennomføring av møter og tilrettelegging arrangement hører med innenfor området. Følge opp prosjekter kommunen er involvert i

medeiere i. Sist, men ikke minst – arbeide med å bedre bredbånd- og mobiltelefoniforholdene.

Landbruk: Kontaktperson i organisasjonen opp mot felles landbrukskontor på Os. Bistå landbrukskontoret på en best mulig måte – som derigjennom bidrar til tilrettelegging og utvikling innen landbruket i Holtålen.

Organisering: Rammeområdet er organisert med en enhetsleder og 8 ansatte i ulike stillingsstørrelser som til sammen er mellom 3 – 3,5 årsverk.

13.2. Målsettinger

Kultur:

- Forsøke å opprettholde dagens aktivitetsnivå, selv med stramme rammer.
- Verne om økonomisk støtte til lokale lag og foreninger, samt bistå som støttespillere ved behov.
- Skape aktivitet og utvikling med lag og foreninger som samarbeidspartnere.
- Videreføre og utvikle fritidsklubben (Allak`en).
- Gjennomføre dagens aktivitet innen MOT, med spesielt fokus på skolebesøkene.
- Fortsatt gi ut 2 nr. av Oppunder Fjellbandet.
- Utarbeide planer/skisser for utvikling av området rundt Eidet Smeltehytte og Hyttfossen.
- Tilrettelegge for at Hovet blir naturlig møteplass.
- Gjennomføre ei Kulturvukku «med stil», sammen med mange gode samarbeidspartnere.

Næring:

- Følge opp vedtatt næringsplan innenfor de resursene en har. Har må det gjøres klare prioriteringer på hva det skal satses på (formannskapet).
- Arbeide målrettet slik at flest mulig husstander i kommunen får "akseptabel" bredbånd/fibertilknytting.
- Være en god tilrettelegger for å skape aktivitet.
- Markedsføre kommunen som en god kommune å bo i. Det krever at hele organisasjonen og politikere drar i samme retning.
- Markedsføre, sammen med regulanter og andre gode samarbeidspartnere, Holtålen – hyttekommunen!
- Bruke fondene aktivt og målrettet i arbeidet med å skape utvikling.

Landbruk:

- Sammen med felles landbrukskontor bidra til å følge opp landbruksdelen i næringsplan.
- Gi økonomisk støtte til Norsk landbruksrådgivning, Trøndelag.
- Gi støtte til nydyrkingstiltak.

13.3. Ressursbruk

Budsjettområdet er gitt en ramme på 4.028.463. Utgangspunktet for arbeidet med budsjettet er å sikre et best mulig tjenestetilbud ovenfor innbyggerne i kommunen ut fra den rammen en er tildelt. Budsjettet er omtrent slik som de siste årene.

Økningen i rammen fra 2019 til 2020 er på ca. 168.000. Det beløpet inkluderer 100.000 i støtte til Gaula Natursenter (som ikke lå inne i budsjettet i 2019) samt at kostnadene til felles landbrukskontor øker med 68.000. Hvis en tar med lønns- og prisstigningen som har vært så har enheten en reell nedgang i tildelt ramme for 2020.

Videre er det gjort noen justeringer budsjettmessig på arbeidstakeres plassering innen enheten som har påvirkning på budsjettet – dvs. innenfor noen ansvarsområder. Totalt sett går det opp som tidligere år.

Området kultur 2500 – 2550:

Justeringer på endel ansvarsområder innenfor rammeområdet. Rammen for tilskuddet til Haltdalen stavkirke og Gammelgården er den samme, men avskrivninger på Armfeldt utstillingen gjør at støtten blir 32.000 mindre – dvs. 103.000.

En bruker fond (50.000) til å dekke opp økt bemanning på fritidsklubben (All akken). Flere kapitler har en inntektsside som balanserer med det forsvarlige. Ikke funnet noen rom for noen nye støtteordninger (lag/ foreninger).

Området næring 4310:

En bruker avkastninga av Gaulafondet inn i driften av dette rammeområdet (ca. 120.000).

Driftstilskudd til Destinasjon Røros og Gaula Natursenter ligger inne her. Likeså avtaler med Visit Hessdalen om drift av parkeringsplassen på Hessdalskjølen. Ikke lagt inn noen midler for å styrke næringsfondet. Det har vært et ønske, men ikke funnet rom for det.

Området landbruk - 6500/ landbruk – utvikling 6510:

Det foreslås å bruke 20.000 til støtte Norsk landbruksrådgivning, Trøndelag. Resterende sum overføres som kommunens andel til felles landbrukskontor for Røros, Os og Holtålen.

13.4. Bevilgninger - oversikt ressursbruk

Ansvar	Navn	Budsjett 2020	Budsjett 2019	Regnskap 2018
2500	Fellesutgifter kultur	673 036	633 131	496 859
2505	Kulturkontor og ungdomsleder	640 659	725 750	602 007
2506	Fritidsklubb	59 676	10 000	232
2507	Kino	44 149	44 473	34 855
2520	Kulturvern	7 000	3 000	187
2521	Ålen bygdemuseum	59 563	59 563	41 000
2522	Petran museum	11 500	12 000	3 020
2523	Bygdebøker	-5 000	-5 000	-8 260
2530	Støtte allmenn kultur	93 500	75 000	88 060
2533	Oppunder fjellbandet	0	0	1 647
2540	Idretts- og fritidsaktiviteter	164 500	164 500	209 840
2550	Hovet drift	75 601	118 738	99 548
2555	Midtstuggu	0	10 000	-5 710
4310	Næringskontor	876 705	749 659	807 923
6500	Landbrukskontor	1 327 574	868 940	1 192 848
6540	Skogeiendom	0	176 397	235 905
6550	Jakt, fiske og viltstell	0	214 087	28 150
RO 07	Kultur og næring	4 028 463	3 860 238	3 828 111

14. RO 09 – Ålen skisenter

14.1. Formål og organisering

Holtålen kommune har organisert den daglige driften av skisenteret gjennom et heleid aksjeselskap – Ålen Aktivum AS, men eier selv anlegg og bygningsmasse.

14.2. Ressursbruk

Holtålen kommune har stor tro på at Ålen Aktivum AS kan utvikle og drifte Ålen skisenter på en god måte. Selskapet står «en god del friere» til å nå disse målene gjennom et aksjeselskap enn i kommunal drift.

14.3. Bevilgninger - oversikt

Holtålen kommune eier anlegg og bygningsmasse i Ålen skisenter. Det medfører en god del kostnader. For å dekke inn disse kostnadene vil driftsselskapet betale leie som dekker kommunens faste kostnader. De er regulert i leieavtalen. Ettersom kommunen eier anlegg og bygningsmasse krever også dette vedlikehold. Rambøll har gjort en vurdering/ tilstandsrapport av bygningsmassen ved skisenteret – slik som de har gjort av annen bygningsmasse tilhørende

kommunen. Den viser et betydelig etterslep i vedlikeholdet, og at utbedringer burde gjøres for bl.a. for å få ned driftskostnadene. Derfor er det behov for et investeringsbeløp til oppgraderinger av bygningsmasse også i 2020.

Kostnadene i budsjettet, pålydende 651.344, er i det alt vesentlige avskrivninger på utførte investeringer.

Ansvar	Navn	Budsjett 2020	Budsjett 2019	Regnskap 2018
4330	Ålen skisenter	651 344	573 000	20 926
RO 09	Ålen skisenter	651 344	573 000	20 926

15. RO 10 – Bygningsdrift

15.1. Formål og organisering

Bygningsdrift har som formål å forvalte kommunes eiendomsmasse, da alle tjenestebygg, omsorgsboliger og ordinære utleieboliger inngår i denne porteføljen. Bygningsdrift dreier seg om ca. 23.000 kvm bygg, og da med et ikke ubetydelig utomhus område. Bygningsdrift har det hele ansvaret for kommunens eiendomsmasse, vaktmestertjeneste og renhold inngår i bygningsdrift.

Vi tar i bruk et nytt bygg nå rett før årsskiftet som vi får drift på hele året 2020. Denne bygningsmassen utgjør 1.800 kvm. Flytting av kommunehuset kommer i 2020, dette medfører at vi gjenbruker eksisterende bygningsmasse, og kan avhende

Enheten er organisert med enhetsleder, renholdsleder, vaktmesterstab og renholderstab. Enhetsleder og ledende renholder utgjør til sammen 90 % stilling, vaktmesterressursen utgjør 4,3 årsverk, og renholderressursen utgjør 8 årsverk. I tillegg er det 1 årsverk tilknyttet bygningsvedlikehold. Av dette selges 0,4 årsverk vaktmester samt 0,2 årsverk renhold. 0,2 årsverk vaktmester er knyttet til arbeid med hjelpemidler helse.

Mye av bygningsmassen er av eldre årgang, noe som medfører en del uforutsette hendelser og kostnader gjennom året. En må ha en tanke om at ledig bygningsmasse bør avhendes så fort en ser at en ikke har bruk for den, noe som også delvis er gjennomført de siste åra, og som vi fortsatt har muligheter til.

I budsjettet for 2020 er det lagt opp til den samme bemanninga som i 2019, da med en liten reduksjon i renholdsressurs. Basseng har vært et tema i flere budsjetter, og det er lagt opp til drift av bassenget ved Hov Skole/ Hovet som i 2019. Oppstart i Oktober, og stenging i Mars/ April.

15.2. Målsettinger

En tilstreber å kunne ha tjenestebygg og boliger i god stand og godt vedlikeholdt, slik at de fremstår som formålstjenlig til de forskjellige brukere av bygningsmassen

Hovedmålsetting for rammeområdet er å drifte bygningsmassen på en effektiv og hensiktsmessig måte, og sterkt fokus på å klare å utføre løpende vedlikehold for å unngå etterslep videre.

Ved vedlikehold og oppgraderinger er det fokus på enøk, der utskifting av belysning er en prioritert oppgave.

15.3. Ressursbruk

Bygningsdrift har et budsjett på ca. 15,6 Mill, noe som utgjør en god del av kommunes totalbudsjett. Kostnader i bygningsdrift er foruten lønn, alle mulige driftskostnader med bygg, eksempelvis, strøm, forsikring, vann/ avløp/ renovasjon. Inntektssiden er husleier, både ordinære boliger, omsorgsboliger samt andre lokaliteter som vi har til utleie, eksempelvis tannlegelokaler.

I budsjettet er det lagt opp til 3 % økning i husleiesatsene, noe som tilsvarer generell prisstigning. I omsorgsboligene er det lagt opp til 85 % belegg, utleieboliger 75 % belegg.

Pågangen etter utleieboliger er forholdsvis lav, og vi har ledige boliger omtrent til enhver tid. Dekningen er fortsatt i høyeste laget, så noe mer avhending bør vurderes. Det er avhendt boliger i 2019, dette dreier seg om ansvarene 4321, 4322 og 4323 i budsjettet.

2020 blir et spennende år for Bygningsdrift, da det er usikkerhetsmomenter som vi ikke vet 100% hvordan vil innvirke på regnskapet. Da tenkes det på drift av de nye heldøgns boligene, flytting av kommunehuset til Helsetunet, og avvikling av leieforhold både for dagens kommunehus samt regnskapskontor. En mener at det er tatt høyde for det meste, men i og med at vi tar i bruk et helt nytt bygg på 1800 kvm, kan det nok dukke opp kostnader en ikke har tatt høyde for. Regnskap første kvartal bør gi en god pekepinn på dette.

Kommunen har kjøpt Ålen Senter AS, dette objektet skal inn i ordinær kommunal drift etter hvert, men foreløpig er Aksjeselskapet eksisterende, så en har valgt å ikke ta med dette bygget i budsjettet for 2020. Blir aksjeselskapet avviklet i løpet av året, vil det bli lagt fram sak om budsjettendringer.

15.4. Bevilgninger - oversikt

Ansvar	Navn	Budsjett 2020	Budsjett 2019	Regnskap 2018
6103	Fellesutgifter bygningsdrift	-150 036	1 904 618	410 316
6111	Kommunehus	388 559	682 224	713 075
6112	Hov skole bygg	3 406 881	3 402 622	2 715 029
6113	Haltdalen oppvekstsenter	2 278 495	2 422 375	1 116 051
6114	Aktivitetshus bygg	308 003	290 451	276 036
6116	Boliger med heldøgns omsorg	1 253 499	0	0
6117	Elvland barnehage bygg	1 112 274	992 188	764 634
6118	Helsesenter	2 218 140	3 192 457	2 412 407
6119	Ålen bo- og omsorgssenter	521 758	492 927	170 047
6120	Haltdalen bo- og omsorgssenter	0	0	189 071
6121	Omsorgsboliger Tunet	-351 609	-372 706	-421 777
6122	Omsorgsboliger Sakslia	212 913	103 642	-261 287
6123	Omsorgsboliger Ålen sentrum	-103 677	-154 937	-925 451
6124	Omsorgsboliger Nøra	60 191	38 011	41 673
6125	Hovet bygg	3 323 024	3 128 938	1 463 730
6126	Ambulanselokale	-73 696	-61 000	-145 184
6127	Kommunalt kjøkken bygg	316 571	343 439	348 259
6128	Musikkverksted	6 875	12 875	7 231
6150	Kommunale boliger Hovsletta	154 000	258 232	159 903
4320	Utleiebygg	15 507	138 208	56 505
4321	Rønningsvegen	0	27 500	-20 112
4322	Stasjonsvingen	0	53 000	48 026
4323	Hovsheimen	75 934	31 181	-29 476
4324	Utleieboliger Sakslia	-85 136	-125 983	-158 017
4325	Svarthåggån	18 284	-34 500	-20 632
RO 10	Bygningsdrift	14 906 754	16 765 762	8 910 057

16. RO 11 – Kommunalteknikk

16.1. Formål og organisering

Kommunalteknikk har som hovedformål å kunne tilby kommunens innbyggere gode, sikre, trygge og økonomisk riktige tekniske tjenester innen de lovpålagte kommunale selvkostområdene vannforsyning, avløpshåndtering og renovasjonshåndtering. Området omfatter også kommunal veg.

16.2. Målsettinger

- Sikker, trygg og god vannforsyning til kommunens befolkning.
- Forutsigbare tjenester, og kostnader til den enkelte bruker.
- Avløpshåndtering i henhold til Nasjonale og lokale lovverk/krav.
- Riktig utbygging, utvikling, drift og vedlikehold av varig infrastruktur på både teknisk, miljømessig og samfunnsøkonomisk best mulig måte.

16.3. Ressursbruk

Per i dag er 3,8 årsverk ansatt til drift av området tekniske installasjoner inklusive 6133 kommunal veg. Ca. 1 årsverk av dette er tilknyttet lovpålagt kommunalteknisk vaktberedskap. I tillegg til Enhetsleder kommunalteknikk er det ansatt ingeniør i 100 % stilling, som i hovedsak jobber med opprydding i spredt avløp/ avløpshåndtering i kommunen.

Tilgjengelige personale ressurser på driftssiden er ikke store nok til å dekke det reelle behovet. Blant annet ser man et stort behov for kvalifisert driftsoperatør(er) både på vann- og avløpssiden. Særlig vil behovet her øke på avløpssiden i årene som kommer

Budsjettet til 6133 Kommunale veger er marginalt.

Selv om det kun er området 6133 Kommunal veg som direkte påvirker kommunens økonomiske resultat, kan det være av interesse å si noe om utviklingen av de kommunale gebyrene for selvkostområdene.

6131 Kommunal vannforsyning: 6% økning på abonnementsgebyr og forbruksgebyr

6132 Avløp: nedgang på 10% på abonnementsgebyret. Forbruksgebyret holdes uendret.

6136 Renovasjon: uendret

6137 Slam renovasjon: økning på 10% på abonnementsgebyret. Tømmegebyr holdes uendret.

16.4. Bevilgninger - oversikt

Ansvar	Navn	Budsjett 2020	Budsjett 2019	Regnskap 2018
6130	Hovstrøa	-2	-1	0
6131	Vannforsyning Haltdalen	-1	-1	0
6132	Avløp	-5	-1	0
6133	Kommunale veier	2 499 992	2 499 996	2 179 073
6135	Gatelys	-1	-1	0
6136	Renovasjon	-1	-1	0
6137	Slam	-1	-1	0
6199	Motpostering VAR	0	0	-1 902 218
RO 11	Kommunalteknikk	2 499 981	2 499 990	276 855

17. RO 12 – Haltdalen oppvekstsenter

17.1. Formål og organisering

Drive en fådelte 1.-7. skole ut ifra gjeldende lover og forskrifter. Elevene skal ha et godt og trygt skolemiljø som skaper helse, trivsel og læring. Ha kvalifisert personale med god kompetanse for å sikre god kvalitet.

17.2. Målsettinger

- Ligge på landsgjennomsnittet i nasjonale prøver.
- Ha fokus på godt læringsmiljø, der både elever og ansatte trives, med fokus på verktøyet -mitt valg.
- Ta i bruk og jobbe etter de nye fagplanene- fagfornyelsen 2020
- Videreutdanning matematikk lærer 30 studiepoeng eksamen -vår 2020
- Samarbeid barnehage/skole bemanning/ressurser SFO
- Samarbeid skole/barnehage fellesarrangement

17.3. Ressursbruk

Det meste av våre utgifter er lønn, vår viktigste ressurs er de ansatte. Elevantall, gruppe sammensetting og individuelle behov/rettigheter er avgjørende for vårt behov for ressurser.

For å kunne tilby et SFO-tilbud før og etter skoletid her, må vi samarbeide med barnehagen. Dette er et kostbart tilbud å drifte med få deltagere.

Vi har per dags dato 2 beredskapshjem som tilhører vår skolekrets, de fleste av våre gjesteelever er barn som trenger ekstra hjelp og støtte, derfor har vi

budsjettert med 200.000 i salg av skoleplasser. Den viktigste grunnen til det er at det er svært vanskelig å få tak i kvalifisert personalet når behovet dukker opp. Vi kan få beskjed om ny elev en fredag, som starter mandag.

Vi har også behov for videreutdanning engelsk 30 studiepoeng for en av våre ansatte, dette er delvis dekt med statlige midler. Implementere fagfornyelsen 2020. Bruke BTI som verktøy.

17.4. Bevilgninger - oversikt

Ansvar	Navn	Budsjett 2020	Budsjett 2019	Regnskap 2018
2120	Haltdalen oppvekstsenter	5 347 141	5 163 363	4 807 674
2131	SFO Haltdalen	161 605	98 135	181 074
RO 12	Haltdalen oppvekstsenter	5 508 746	5 261 498	4 988 748

18. RO 13 – Barnehage

18.1. Formål og organisering

Barnehagen er en pedagogisk virksomhet. Barnehagens samfunnsmandat er, i samarbeid og forståelse med hjemmet, å ivareta barnas behov for omsorg og lek og fremme læring og danning som grunnlag for allsidig utvikling.

Kommunen eier og driver to barnehager, Elvland barnehage og Haltdalen barnehage. For å få plass til alle barn med rett til barnehageplass er det oppført moduler ved begge barnehagene. Dette er en midlertidig løsning. I 2020 skal det settes ned en gruppe som skal utrede fremtidige arealbehov ved barnehagene. Det er stor variasjon i antall barn per årskull, dette fører til organisatoriske utfordringer.

Enhetsleder barnehage utøver både eier- og myndighetsrollen, og er øverste leder for virksomheten. I tråd med barnehageloven har hver barnehage en styrer som har det daglige ansvaret i barnehagen - pedagogisk, personalmessig og administrativt. Øvrig bemanning er ut ifra bemanningsnorm og pedagognorm.

18.2. Målsettinger

- Drive barnehagene ut ifra gjeldende lover og regelverk.
- Tilpasse driften ut ifra barnetallet.
- Ha pedagogiske ledere som oppfyller utdanningskravet.
- Jobbe mot en pedagogtetthet på 50 %.
- Oppfylle retten til spesialpedagogisk hjelp ved å ha god nok grunnbemanning.
- Tilrettelegge for barn som trenger ekstra oppfølging.

- Styrke de ansattes kompetanse og pedagogiske praksis gjennom videreføring av barnehagebasert kompetansetiltak og videreutdanning.
- Implementere rammeplanen gjennom barnehagebaserte kompetansetiltak.
- Fremme tidlig innsats overfor barn og familier ved bruk av BTI.
- Innføre Visma Flyt Barnehage som verktøy.
- Ivareta vår forpliktelse for det kulturelle mangfold.
- Jobbe for å skape gode arbeidsmiljøforhold i barnehagene.

18.3. Ressursbruk

Kommunen finansierer størsteparten av utgiftene til barnehagen. Foreldrebetaling utgjør en mindre del. I 2015 ble nasjonal ordning for reduksjon i foreldrebetalingen innført. Med bakgrunn i dette har vi de siste årene ikke hatt økte inntekter på foreldrebetaling selv med økt makspris.

Personalet er barnehagens viktigste ressurs og den største utgiften er lønn. Våre barnehager har lang åpningstid som blir benyttet, og bemanningen må tilpasses dette.

I Elvland barnehage drives brakka som ekstern avdeling, dette krever ekstra ressurser.

Antall barn som trenger ekstra hjelp og støtte varierer fra år til år. Det kommende budsjettåret trengs det ekstra ressurser til dette. For å tilpasse driften til budsjettet er barnehagen stengt tre uker om sommeren og jul/ påske.

18.4. Bevilgninger - oversikt

Ansvar	Navn	Budsjett 2020	Budsjett 2019	Regnskap 2018
2700	Fellesutgifter barnehage	895 209	728 400	338 531
2720	Haltdalen barnehage	3 048 971	3 380 946	3 162 326
2730	Elvland natur- og kulturbarnehage	8 128 520	6 640 848	7 443 965
RO 13	Barnehage	12 072 700	10 750 194	10 944 822

19. RO 14 – Kulturskole

19.1. Formål og organisering

Kulturskolen skal gi opplæring av høy faglig og pedagogisk kvalitet til alle barn og unge som ønsker det. Formålet med opplæringa er å lære, oppleve, skape og formidle kulturelle og kunstneriske uttrykk. Kulturskolen er en sentral del av den sammenhengende utdanningslinjen som kan kvalifisere elever med særlig interesse og motivasjon til opptak i høyere kunstfaglig utdanning. Opplæringen

skal bidra til barn og unges danning, fremme respekt for andres kulturelle tilhørighet, bevisstgjøre egen identitet, bli kritisk reflekterende og utvikle egen livskompetanse.

Administrativt er kulturskolen organisert med Rådmann som øverste leder og enhetsleder som daglig leder for kulturskolen.

19.2. Målsettinger

Kulturskolen skal:

- Gi alle elever mulighet til å utvikle kunnskaper og ferdigheter i kunstfag
- Gi alle elever mulighet til å finne og formidle egne kunst- og kulturuttrykk
- Styrke elevenes estetiske, sosiale og kulturelle kompetanse
- Styrke elevenes evne til kritisk refleksjon og selvstendige valg
- Gi fordypningsmuligheter som kan danne grunnlag for videregående og høyere utdanning innen kunst- og kulturfag
- I samarbeid med skoleverket bidra til et helhetlig kunst- og kulturfaglig tilbud til alle barn og unge
- Som lokalt ressurscenter medvirke til å styrke kulturell kompetanse og utfoldelse
- I samarbeid med kulturlivet tilby kunst- og kulturfaglig støtte til opplæring og formidling til hele lokalsamfunnet.

19.3. Ressursbruk

Budsjettrammen for 2020 følger lønns og økonomivekst. Det innebærer imidlertid ingen endring i ressursbruk.

Budsjettet til kulturskolen er finansiert av kommunen. Største del av utgiftene går til lønn.

Kulturskolen har inntekter fra elevkontingent/brukerbetaling som dekker en mindre del av forbruket.

19.4. Bevilgninger - oversikt

Ansvar	Navn	Budsjett 2020	Budsjett 2019	Regnskap 2018
2560	Kulturskole	1 337 151	1 295 469	1 259 870
RO 14	Kulturskole	1 337 151	1 295 469	1 259 870

20. RO 15 – Sosial

20.1. Formål og organisering

Røros kommune er vertskommune for NAV Røros, Os og Holtålen. Enheten er lokalisert i Kjerkgata 15 på Røros og disponerer samtalerom på kommunehusene i Holtålen og Os til forhåndsavtalte møter. NAV Arbeidslivssenter er samlokalisert med virksomheten på Røros.

Enheten sysselsetter 8 statlig og 7 kommunalt ansatte samt en kommunalt ansatt prosjektmedarbeider i et ettårig engasjement finansiert av Fylkesmannen i Trøndelag. Dette utgjør totalt 15,1 årsverk, fordelt med 7,3 på stat og 7,8 på kommune. Enheten har enhetlig ledelse hvor leder er statlig ansatt. Enheten rapporterer til fylkesdirektør i NAV Trøndelag og til kommunalsjef i Røros kommune. Leder har i tillegg statusmøter på rådmannsnivå i Holtålen og Os kommuner.

Gjennom partnerskapet har stat og kommune et felles ansvar for driften av NAV-kontoret. Kommunalt tjenestetilbud oppfyller kravene til minimumsløsning og følgende tjenester tilbys; generell råd og veiledning, økonomisk rådgivning, økonomisk stønad, midlertidig botilbud, startlån/ boligtilskudd/ bostøtte, kvalifiseringsprogrammet og individuell plan.

Enheten er organisert i tre team som dekker arbeidsoppgaver innenfor områdene arbeid, helse og sosiale tjenester. Aktiviteten i hvert team koordineres av en fagansvarlig. Enkelte medarbeidere utfører arbeidsoppgaver på tvers av team, og det er en stor grad av fleksibilitet i kontoret.

20.2. Målsettinger

NAV Røros, Os og Holtålen har følgende mål for de kommunale tjenestene:

- Sikre forsvarlig tildeling og gjennomføring av kvalifiseringsprogrammet
- Overvåke utvikling på utbetaling av økonomisk stønad og iverksette tiltak der det er nødvendig
 - Arbeidslinjen skal være førende for aktivitet, og målet er at flest mulig skal bli selvforsørgende
 - Rask avklaring og tett oppfølging av mottakere av sosialhjelp
 - Følge opp aktivitetsplikten for sosialhjelpsmottakere under 30 år
- Forebygge og redusere fattigdom blant barn, unge og barnefamilier som mottar bistand
 - Videreføre ordningen med opplevelseskort for barn/ungdom
- Fortsette satsingen på ungdom
 - Dedikert oppfølgingsteam for gruppen 18 – 30 år
 - Gjennomføre gruppeaktiviteter i egen regi

- Tilstedeværelse ved videregående skole
- Gi nødvendig opplæring til saksbehandlere som yter tjenester og utfører oppgaver etter lov om sosiale tjenester i NAV
- Styrke samarbeidet på tvers av kommunale tjenester for å finne gode løsninger for brukerne
- Bidra til økt kompetanse og forståelse for økonomi og gjeldsproblematikk i det øvrige hjelpeapparatet

20.3. Ressursbruk

Budsjettrammen for 2020 innebærer ingen endringer i ressursbruk. Tilskudd fra Fylkesmannen bidrar til videreføring av ett kommunalt årsverk innen ungdomsarbeidet. Utviklingen i sosialhjelp varierer over tid, og de budsjetterte kostnadene er basert på erfaringstall fra 2019.

Kostnader sosialadministrasjon fordeles etter modell for deling av kostnader i vertskommunesamarbeid. Kostnader sosialhjelp dekkes av hver enkelt kommune i sin helhet. Økningen i sosialadministrasjon skyldes i hovedsak lønnsøkning og ikke tilførsel av flere ressurser. Antall deltagere på kvalifiseringsprogrammet (KVP) videreføres i 2020.

20.4. Bevilgninger - oversikt

Ansvar	Navn	Budsjett 2020	Budsjett 2019	Regnskap 2018
3500	NAV Holtålen	1 245 521	1 270 025	393 182
3510	Sosialhjelp	1 700 000	1 764 000	1 676 626
3520	Edruskapsvern	-10 000	-10 000	-10 001
RO 15	Sosial	2 935 521	3 024 025	2 059 807

21. RO 16 – Pleie- og omsorgstjenesten

21.1. Formål og organisering

BEON (Beste Effektive Omsorgs Nivå) er politisk forankret som et bærende prinsipp i all tjenesteutforming og tjenestetildeling i Holtålen kommune i tråd med signaler i St meld. 47: (2008-2009) "Samhandlingsreformen". Tverrfaglig samarbeid og funksjonskartlegging gjør at tilbudet vil kunne tildeles ut fra det hjelpebehov den enkelte bruker har. Målet er at personer skal opprettholde størst mulig grad av selvhjulpenhet og livskvalitet, og at reduksjon i funksjonsnivå skal kunne bedres ved at de rette hjelpetiltakene settes inn.

Omsorgstrappen er et oppsett som fremstiller profilen på kommunens pleie- og omsorgstjenester, hvordan de ulike tiltakene på ulike nivåer henger sammen og utgjør helheten i tiltakskjeden.

Rammeområdet er organisert med enhetsleder for hele området, og med avdelingsledere for de største underavdelingene. Området innbefatter både institusjonstjenester, alle typer hjemmetjenester, Saksliabofellesskap, psykisk helse, omsorgsboliger og kommunalt kjøkken. Fra 2020 opprettes ansvarsområdet Heldøgns omsorgsboliger som er innflyttingsklart i desember 2019.

Institusjonstjenester vedtas for de som fyller vedtatte kriterier, og gis som langtidsopphold, tidsbegrenset opphold for utredning, behandling og rehabilitering, samt avlastningsopphold. Holtålen sykehjem blir fra 2020 organisert som en somatisk avdeling med 13 enerom. Avdelingen er organisert med avdelingsleder.

16 heldøgns omsorgsboliger erstatter tidligere demensavdeling ved sykehjemmet i 2020. Det totale antallet plasser med heldøgns tjeneste blir da 29. IMA Røros sykehus brukes fortrinnsvis til observasjon, rehabilitering og etterbehandling.

Hjemmetjenester yter hjemmesykepleie, praktisk bistand, støttekontakt, omsorgslønn, psykisk helsearbeid, dagsentertilbud og dagaktiviteter for hjemmeboende personer med demens. Det gis også vedtak om omsorgsbolig som i seg selv ikke er en tjeneste, men tildeles i vedtaksteam etter vedtatte retningslinjer og kriterier.

Hjemmetjenesten skal bidra med nødvendig helsehjelp og veiledning i hjemmet slik at brukerne kan mestre å bo i egen bolig så lenge som mulig, og utsette behovet for høyere omsorgsnivå.

Hjemmetjenesten er administrativt organisert to-delt, med egen avdelingsleder for psykisk helse og tjeneste for funksjonshemmede med base i Saksli, og en avdelingsleder for tradisjonell hjemmesykepleie med base ved Ålen omsorgsboliger.

I budsjettet for 2020 opprettes ansvar 3735 Saksli som på grunn av størrelsen på tjenesten og den administrative organiseringen på avdelingsledernivå skilles ut fra ansvaret 3730 Hjemmetjeneste.

Kommunalt kjøkken leverer alle måltider til sykehjemmet, samt måltider/ middagsombringing til brukere av omsorgsboliger/ hjemmetjeneste/ dagsenter etter vedtak. Ansvaret (3760) legges organisatorisk under avdelingsleder sykehjem fra 2020. Kjøkkenet vil fra da ikke ha egen avdelingsleder.

Det er vedtaksteamet for pleie og omsorgstjenester som tildeler tjenester. Teamet er tverrfaglig, og består av enhetsleder og avdelingsledere, samt sykepleier med forvaltningskompetanse og ergoterapeut. Representant fra IMA inviteres til møtene som gjennomføres annenhver uke.

21.2. Målsettinger

Ledelse og organisering. Effektivisering og ressursstyring av hele pleie og omsorgstjenesten. Godt kvalifisert ledelse på alle nivå. Med bakgrunn i de utfordringer med sterkt økende antall eldre er det behov for strategisk planlegging og ledelse for å møte disse utfordringene, samt sette mellomledere i stand til å drifte tjenestene faglig forsvarlig og på et kvalitetsmessig godt nivå. Dette med knapphet i ressurser samtidig med at kompetanse- og kvalitetskravene øker.

God samhandling mellom sykehjem, hjemmesykepleie og Saksli for best mulig ressurs- og kompetanseutnyttelse. Flytte Hjemmetjenestens base inn i nye lokaler tilknyttet sykehjem/ heldøgns boliger

Kvalitet: Skal sikres gjennom profesjonelt faglig arbeid, god dialog med pasient og pårørende, engasjerte, myndiggjorte medarbeidere og god ledelse.

BEON: Omsorgstrapp. Ta i bruk nye heldøgns omsorgsboliger i tilknytning til eksisterende sykehjem og omsorgsboliger.

Velferdsteknologi: Innlemmes i hele tjenesten med trygghetskapende teknologi som muliggjør installasjon av trygghetsalarmer, fallalarmer, døralarmer, sensorstyrt varslings, digitale tilsyn og sporingsteknologi. Ansette egen koordinator for velferdsteknologi og systemforvaltning av alle IT-systemer i pleie- og omsorgstjenesten.

Rekruttere og beholde nødvendig og tilstrekkelig kompetanse for å møte fremtidens utfordringer og videreutvikle fagmiljøet for å gjøre oss attraktive for potensielle søkere. Rett person på rett plass i ny organisering. Støttefunksjoner må ivareta oppgaver som ikke krever helsefaglig kompetanse (f.eks. systemforvaltning datasystemer, postvertarbeid osv.).

Forebygge sykefravær ved fokus på nærværarbeid, godt arbeidsmiljø, fagutvikling, myndiggjøring og ha en god nok grunnbemanning.

Aktiv omsorg ved holdningsarbeid ift viktigheten/ behovet for aktivitet, trivsel og mestring.

God terminalpleie. Ved kunnskap, holdninger og handlinger skape trygghet og verdighet i livets siste fase. Ivaretagelse av både pasient og pårørende.

Fokus på forebygging og mulighet for å klare seg lengst og best mulig i egen bolig med hverdagsmestring og tidlig innsats som arbeidsform i hjemmetjenesten.

Hukommelsesteam og innsatsteam (mestringsteam) som lavterskeltilbud.

Økt fokus på samarbeid og kommunikasjon med pårørende. Brukermedvirkning.

Ny omsorgsplan for 2018-2026 er vedtatt med beskrevne mål og tiltak.

21.3. Ressursbruk

Hele rammeområdet må ses under ett. Personalressursene og kompetansen må brukes der behovet til enhver tid er størst. Fra 2020 er det opprettet to nye ansvar, 3711 Heldøgns omsorgsboliger og 3735 Saksliå. Det er utfordrende å budsjettere riktig det første året, da årsverk og driftskostnader er flyttet fra ansvar 3730 Hjemmetjeneste, og 3710 Sykehjem.

Det forutsettes god ressursstyring mellom avdelingene for å utnytte kompetanse og personell helhetlig. Samlokalisering av tjenestebasene institusjon og hjemmetjeneste vil bli en fordel.

Det er ikke rom i budsjettet for å øke bemanning, ut over det som er lagt inn på økning av flere helgestillinger for studenter og assistenter på nye heldøgns omsorgsboliger for å få til flatere turnus på helg. For å få til en flat turnus med kvalifisert personell (fagarbeidere/ høyskoleutdannede) må flere årsverk for fagstillinger øke. Det er det ikke rom for i dette budsjettet. Ansatte ved kjøkkenet skal ha postkjøkken/ postvertoppgaver i avdelingene, noe som skal bidra til mindre behov for innleie ved fravær på dagtid. Det er lagt inn en besparelse her på opprinnelig 700.000, men på grunn av skjønnsmidler 350.000 fra Fylkesmannen for innovasjonsprosjekt "Rett person på rett plass i ny

organisering" (postvertarbeid og koordinator velferdsteknologi og systemforvaltning), reduseres besparelsen til 350.000.

Det er forutsatt full brukerbetaling på langtidsplassene ved sykehjemmet og at heldøgns omsorgsboliger er belagt 90 % fullt.

Det er beregnet realistisk inntekt for særlig ressurskrevende brukere i hjemmetjenesten dersom det ikke skjer endringer i tjenestebehovene sammenlignet med 2019.

Det forutsettes i budsjettet at satser for egenbetalinger i pleie- og omsorgstjenesten i gebyr- og betalingsregulativ for 2019 vedtas.

21.4. Bevilgninger - oversikt

Ansvar	Navn	Budsjett 2020	Budsjett 2019	Regnskap 2018
3580	Psykisk helse	1 257 028	1 215 979	802 140
3700	Fellesutgifter pleie og omsorg	2 152 156	1 820 480	1 640 821
3710	Sykehjem	9 058 643	16 935 679	16 768 791
3711	Heldøgns omsorg	10 126 443	-1	0
3720	Optimus	1 900 000	1 900 000	1 950 129
3730	Hjemmetjeneste	7 826 465	16 685 010	16 611 893
3731	Dagaktivitetstilbud	624 993	812 363	473 046
3735	Sakslia	8 935 364	0	0
3760	Kjøkken sykehjem	2 038 080	2 583 799	3 109 382
3780	Personlig assistanse	286 568	296 218	298 290
RO 16	Pleie og omsorg	44 205 740	42 249 527	41 654 492

22. RO 18 – Flyktninger

22.1. Formål og organisering

Flyktningtjenesten skal legge til rette for at flyktningene som er bosatt i kommunen blir økonomisk selvhjulpne og godt integrert i samfunnet. Målet er at flyktningene raskest mulig skal ut i aktiv deltakelse i ordinært samfunns-, utdannings- og arbeidsliv.

Kommunen bosatte flyktninger hovedsakelig i 2015 og 2016. Etter den tid har kommunen bosatt noen i forbindelse med familiegjenforening og sekundærbosetting. De to siste flyktningene ble bosatt i 2018.

På grunn av skolegang og jobb har flere av kommunens bosatte flyktninger flyttet til Røros, men Holtålen kommune har fremdeles ansvaret for dem.

Kommunen mottar integreringstilskudd per person som bosettes. Tilskuddet er ment til å dekke kommunens utgifter til bosetting og integrering av flyktninger de 5 første årene etter bosetting. Satsene avhenger av hvilket år personen ble bosatt for første gang.

Antall ansatte i flyktingtjenesten er tilpasset behovet. Flyktingtjenesten har de siste årene gradvis blitt nedbemannet. I 2020 består flyktingtjenesten av 0,7 årsverk.

Kommunen kjøper voksenopplæringstjeneste fra Røros kommune, intro og grunnskole. Dette innebærer at flyktingtjenesten må være tilstede på Røros 1 til 2 ganger per uke.

22.2. Målsettinger

- Opprettholde en god flyktingtjeneste tilpasset antall bosatte.
- Å legge til rette for et godt kvalitativt voksenopplæringsprogram sammen med Røros og Os kommuner.
- Gi generell veiledning vedrørende norske forhold.
- Gi karriereveiledning.
- Koordinering og samarbeid med andre aktuelle instanser.
- Samarbeid med Frivilligsentralen
- Følge opp deltakere i introduksjonsordningen som er i omsorgspermisjon.

22.3. Ressursbruk

Kommunen får mindre integreringstilskudd enn tidligere. I 2020 får ikke kommunen lengre tilskudd på de som ble bosatt i 2015.

På grunn av nedbemanning blir lønnsutgiftene redusert. I tillegg er det kun tre bosatte som mottar introduksjonsstønad i 2020. Utgiftene i forbindelse med kjøp av voksenopplæringstjenester fra Røros kommune blir lavere, da flere av flyktningene har startet opp på videregående skole eller fått seg jobb.

22.4. Bevilgninger - oversikt

Ansvar	Navn	Budsjett 2020	Budsjett 2019	Regnskap 2018
3800	Fellesutgifter flyktninger	0	-1 561 490	-1 739 069
3801	Bosetting av flyktninger	-431 237	1 280 991	-1 752 374
3810	Opplæring av innvandrere	320 000	280 500	566 739
RO 18	Flyktninger	-111 237	1	-2 924 704

23. RO 19 – Bibliotek

23.1. Formål og organisering

Folkebiblioteket skal ha til oppgave å fremme opplysning, utdanning og annen kulturell virksomhet, gjennom aktiv formidling og ved å stille bøker og andre medier gratis til disposisjon for alle innbyggerne i kommunen, samt andre brukere. Folkebiblioteket skal være en uavhengig møteplass og arena for offentlig samtale og debatt.

Biblioteket skal i sitt tilbud til barn og voksne legge vekt på kvalitet, allsidighet og aktualitet. Bibliotekets innhold og tjenester skal gjøres kjent for kommunens innbyggere og andre brukere.

Folkebiblioteket skal fungere som skolebibliotek for Hov skole og skal drifte skolebiblioteket ved Haltdalen oppvekstsenter. Skolebibliotekene skal brukes aktivt i opplæringen på skolene.

Biblioteket har leder med godkjent fagutdanning, som er lovpålagt. Ferievikar leies inn ved behov.

23.2. Målsettinger

- Gjennomføre minst 350 klassebesøk med høytlesning, utlån, bokpresentasjoner, søking og gjenfinning.
- Øke utlån pr. innbygger fra 8,04 (2018) til 8,5 i 2020 (2019-tallene kommer ikke før i 2020).
- Biblioteket skal være arrangør/delarrangør for minst 4 arrangement i 2020, med variasjon i innhold og målgruppe.
- Videreføre utvidet åpningstid på dagtid (langåpent 10-19 hver onsdag, folkebiblioteket har åpent 19 timer i uka, inkl. to ettermiddager/kvelder).
- Involveres i opplæring og læringsmål på skolene ved å samarbeide om leseopplæring og øke elevenes leselyst med økt bruk av lokale og eksterne formidlere.
- Fortsette «Mulighetsstudie» i samarbeid med arkitekt/politisk oppnevnt utvalg med tanke på en evt. flytting av biblioteket/ utbygging av Nåva/ombygging av lokaler i Ålentoset.
- Jobbe med prosjektet «Formidling av Hessdalsfenomenet», som inkluderer å få opp en temavegg om Hessdalsfenomenet på biblioteket, samt en egen nettside som omhandler fenomenet.

23.3. Ressursbruk

I forslaget ligger nå et minimum av det som kreves for å drifte biblioteket, i 2019 kom man under gitt ramme kun på grunn av at enhetsleder skulle ut i permisjon. Da RO19 er et lite område med et allerede marginalt budsjett etter gjentatte kutt, vil relativt små faktorer som normal lønnsvekst, overført ansvar for innkjøp av IT-utstyr og kontorrekvisita, større aktivitet og behov for bøker og utstyr, samt oppfølging og ansvar for eget datasystem slå ut så mye at det normalt sett ikke er mulig å komme ned på gitt ramme uten at det vil gå utover basisdriften av biblioteket.

Både folkebiblioteket og skolebibliotektilbudet for Hov skole og Haltdalen oppvekstsenter er lovpålagte kommunale tjenester som opplever stor vekst, med stadig økning i besøk, utlån og aktivitet, noe som også betyr at det i realiteten vil være behov for enda flere ressurser til biblioteket i årene fremover.

23.4. Bevilgninger - oversikt

Ansvar	Navn	Budsjett 2020	Budsjett 2019	Regnskap 2018
2510	Bibliotek	1 323 341	1 146 811	1 268 781
RO 19	Bibliotek	1 323 341	1 146 811	1 268 781

24. RO 99 – Finans

24.1. Formål og organisering

Området omfatter kommunes skatteinntekter og statlig rammetilskudd, samt kommunal eiendomsskatt. Eiendomsskatten utskrives med 5 ‰ på boliger mm og 7 ‰ på verker og bruk (kraftanlegg mm.).

Videre inneholder området utgifter til avdrag på kommunale lån, samt renteutgifter og renteinntekter, aksjebytte mm.

24.2. Målsettinger

Økonomisjefen har som målsetting at finansområdet skal optimaliseres, dvs. at man skal utfordre markedet på pris og tjenesteyting knyttet til innlån og rentekostnader og -inntekter.

Videre skal renterisiko holdes lav, og finansiell risiko holdes under løpende oppsikt og kontroll.

24.3. Ressursbruk

Budsjettet burde vært styrket med snaut 2 Mill slik at kommunens budsjett var i balanse i 2020. Ellers drives området rasjonelt og bra.

24.4. Bevilgninger - oversikt

Ansvar	Navn	Budsjett 2020	Budsjett 2019	Regnskap 2018
8000	Skatt på inntekt og formue	-53 069 061	-50 679 858	-50 056 083
8400	Statlige rammetilskudd	-93 583 000	-88 975 000	-85 977 662
8500	Diverse finansposter	0	-220 759	491 144
9000	Bank og innkreving	-1 180 991	-1 065 991	-1 281 532
9010	Utbytte	-2 731 000	-2 523 000	-2 735 000
9020	Formidlingslån	0	0	405 098
9030	Kommunale utlån	0	0	-17 500
9050	Innlån og sikring	6 522 140	6 111 301	6 900 931
9100	Ordinære avdrag	9 100 000	6 000 000	5 687 320
9110	Motpost avskrivninger	-12 581 486	-10 914 918	0
9600	Premieavvik	0	-1 000 000	-911 446
9990	Regnskapsmessig resultat	-1 777 966	-1 318 778	1 293 002
RO 99	Finans	-149 301 364	-144 587 003	-126 201 728

25. RO 90 - Investeringer

25.1. Behov og utvikling

Samlet brutto investeringsbudsjett er på 25,4 mill. Hoveddelen av dette, knappe 20 Mill er relatert til nye omsorgsboliger i Sakslia (omsorgsboliger Ålen sentrum) og ferdigstilling av omsorgsboliger for demente.

Øvrige tiltak er i hovedsak oppgradering av kommunale bygg, samt kirkebygg.

Investeringene finansieres med refusjon av merverdiavgift og statstilskudd på allerede bygde omsorgsboliger for demente.

Overskytende finansiering på 2,2 Mill nyttes til ekstraordinær nedbetaling på gjeld.

Bevilgningsoversikt investering - 2020-2023 - Holtålen kommune							
<small>(KST 66/19)</small>							
Post	Beskrivelse	Regnskap 2018	Budsjett 2019	Budsjett 2020	Prognose 2021	Prognose 2022	Prognose 2023
1	Investeringer i varige driftsmidler	-23 810 190	-71 486 283	-25 407 907	-	-	-
2	Tilskudd til andres investeringer	-600 000	-600 000	-600 000	-	-	-
3	Investeringer i aksjer og andeler i selskaper	-767 977	-900 000	-700 000	-	-	-
4	Utlån av egne midler	-2 029 330	-	-2 000 000	-	-	-
5	Avdrag på lån	-680 586	-1 000 000	-2 449 093	-	-	-
6	Sum investeringsutgifter	-27 888 083	-73 986 283	-31 157 000	-	-	-
7	Kompensasjon for merverdiavgift	3 270 266	13 928 000	4 675 000	-	-	-
8	Tilskudd fra andre	75 031	23 782 000	23 782 000	-	-	-
9	Salg av varige driftsmidler	939 399	-	-	-	-	-
10	Salg av finansielle anleggsmidler	3 811 230	-	-	-	-	-
11	Utdeling fra selskaper	-	-	-	-	-	-
12	Mottatte avdrag på utlån av egne midler	2 381 940	1 000 000	-	-	-	-
13	Bruk av lån	22 225 969	24 376 283	2 000 000	-	-	-
14	Sum investeringsinntekter	32 703 835	63 086 283	30 457 000	-	-	-
15	Videreutlån	-	-	-	-	-	-
16	Bruk av lån til videreutlån	-	-	-	-	-	-
17	Avdrag på lån til videreutlån	-	-	-	-	-	-
18	Mottatte avdrag på videreutlån	-	-	-	-	-	-
19	Netto utgifter videreutlån	-	-	-	-	-	-
20	Overføring fra drift	-	-	-	-	-	-
21	Netto avs. til eller bruk av bundne inv.fond	-157 735	-	-	-	-	-
22	Netto avs. til eller bruk av ubundet inv.fond	283 045	-	700 000	-	-	-
23	Dekning av tidligere års udekket beløp	-	-	-	-	-	-
24	Sum overføring fra drift og netto avsetn.	125 310	-	700 000	-	-	-
25	Fremført til inndekning i senere år	4 941 062	-10 900 000	-	-	-	-

Kolonnene Regnskap 2018 og Budsjett 2019 viser dessverre ikke korrekte tall fordi rapportene fra økonomisystemet ikke hensyntar endringen av lovlige KOSTRA-artene fra 2020 for tidligere budsjett- og regnskapsår.

25.2. Spesifisering av investeringsprosjektene

Spesifisering investering - 2020-2023 - Holtålen kommune		
<i>(KST 66/19)</i>		
Prosjekt	Beskrivelse av prosjekt/ investeringsformål	Budsjett 2020
1320004	IT - ElevPC	187 500
1320020	IT - Ny ERP	100 000
2522001	Petran museum - Restaurering	250 000
2550001	Hovet - Nytt inventar	125 000
2700001	Barnehager - Forprosjekt nybygg	375 000
4324050	Sakslia - Oppgraderingsplan	224 878
4330001	Skisenteret - Oppgradering	312 500
5700001	Kirkelig fellesråd	600 000
6112050	Hov skole - Oppgraderingsplan	1 011 446
6113050	Haltdalen oppvekstsenter - Oppgraderingsplan	187 297
6117050	Elvland barnehage - Oppgraderingsplan	-
6118006	Sykehjemmet - Byggeprosjekt omsorgsboliger for demente	6 415 711
6118050	Sykehjemmet (ny.del) - Oppgraderingsplan	587 115
6118051	Sykehjemmet (gml.del) - Oppgraderingsplan	999 189
6119050	Ålen bo- og omsorgssenter - Oppgraderingsplan	262 257
6121001	Omsorgsboliger Ålen sentrum - Byggeprosjekt	13 374 189
6121050	Trygdeboliger - Oppgraderingsplan	193 628
6126050	Ambulanselokaler - Oppgraderingsplan	149 919
6128050	Musikkverkstedet - Oppgraderingsplan	-
6131003	Haltdalen vassverk - Oppgradering av hovedledning	652 278
Investeringer i varige driftsmidler		25 407 907

25.3. Beskrivelse av investeringsprosjektene

01320004 IT – ElevPC

Komplettering av investeringer i Chromebooks til skolene.

01320020 IT – Ny ERP

Til prosjektkostnader for anskaffelse av ny ERP i 2021.

02522001 Petran museum - Restaurering

Det trengs flere tiltak for å ta vare på enkelte bygninger – rett og slett for at de ikke skal kunne ødelegges/ rase sammen.

02550001 Hovet - Nytt inventar

Hovet – kommunens storstue, har et klart og tydelig behov for nytt/ supplering av inventar/ utstyr. Dette fordi huset er meget godt brukt og at utstyr/ inventar slites. Husk at Hovet inneholder svært mange funksjoner som koster å supplere/ oppdatere, til tross for godt vedlikehold. Veldig mye teknisk utstyr i Hovet, spesielt i Rallaren.

02700001 Barnehager - Forprosjekt nybygg

Forprosjekt i forbindelse med utredning av tilbygg/ nybygg ved Elvland og Haltdalen barnehager.

04324050 Sakslia - Oppgraderingsplan

Utvendige fasader, oppgraderinger ved ledighet

04330001 Skisenteret – oppgradering

Oppgradering av bygningsmasse og anlegg iht. rapport fra Rambøll. Dette også i tråd med avtale mellom Holtålen kommune og Ålen Aktivum AS.

05700001 Kirkelig fellestråd

Overføring til kirkens investeringsbudsjett.

06112050 Hov skole – Oppgraderingsplan

Karlegging tiltak og kostnader fasade nord, utskifting av belysning (LED) samt utbedringer av WC rom småtrinn.

06113050 Haltdalen oppvekstsenter – Oppgraderingsplan

Gjelder ferdigstilling av uteområde, inngjerding/ grunder uteområde, utbedring eldre inngangsparti.

06117050 Elvland barnehage – Oppgraderingsplan (tas ut av plan)

Gjelder opparbeidelse og ferdigstilling utomhusområder, samt skifte av brannsentral.

06118006 Sykehjemmet - Byggeprosjekt omsorgsboliger for demente

Bevilgingen gjelder slutføring/ sluttoppgjør dette prosjektet.

06118050 Sykehjemmet (ny del) – Oppgraderingsplan

Gjelder rehabilitering ved ledighet, utskifting av belysning (LED) samt behandling av overflater i forbindelse med flytting.

06118051 Sykehjemmet (Gammel del) – Oppgraderingsplan

Gjelder utbedringer/ oppgraderinger i forbindelse med nytt kommunehus. Behandling av overflater, vegger for serviceenheten samt kabling for el og data, utskifting av belysning (LED).

Utbedringer ved helsestasjon/legekontor inngår her, utskifting dører (lyd) utbedringer overflater samt solskjerming, gjelder også dagsenter.

06119050 Ålen bo- og omsorgssenter – Oppgraderingsplan

Gjelder oppgradering fellesareal, rom ved ledighet, utskifting vinduer, rehabilitering av verandaer.

06121001 Omsorgsboliger Ålen sentrum - Byggeprosjekt

Dette er en rebudsjettering av bygging av omsorgsboliger for yngre funksjonshemmede på kommunens tomt i Sakslia. Det dreier som om 4 enheter, og beløpet er oppsatt med erfaringsmessig kvadratmeterpris. Prosjektet er tilskudsberettiget med 45 % tilskudd, samt momskompensasjon.

06121050 Trygdeboliger – Oppgraderingsplan

Gjelder tak/ vindu samt små oppgraderinger ved ledighet, rehabilitering verandaer.

06126050 Ambulanselokaler - Oppgraderingsplan

Gjelder gulv garasje, innbygging inngangsparti.

06128050 Musikkverkstedet – Oppgraderingsplan (tas ut av plan)

Skifte av vinduer, oppgradering innvendige overflater, isolering kulde/lyd

Oppgraderingene i bygningsdrift er basert på oppgraderingsplanene utarbeidet av Rambøll, der tiltak er satt etter deres gjennomgang av bygningsmassen.

06131003 Haltdalen vassverk – Oppgradering av hovedledning

Investeringen består av ny hovedvannledning med tilhørende kum-systemer i området Haltdalen oppvekstsenter. Gammel ledning av type PVC må byttes ut for å sikre vannkvalitet, leveringssikkerhet samt fjerne lekkasjer.